

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

číslo 1 | leden 2024

- 2** O čem se mluví... bilanční rozhovor s primátorem města Pardubice Janem Nadrchalem

- 3** Pardubice si i pro letošní rok udrží proinvestiční rozpočet

- 4** Radní přijali sérii opatření směřující k vyšší efektivitě a hospodárnosti

- 5** Pardubické letiště představuje novinky

- 19** Hokejisté získali na Spengler Cupu historické stříbro

Pardubice

O čem se mluví...

... bilanční rozhovor s primátorem města Pardubic Janem Nadrchalem

Na konci roku, respektive na začátku roku nového, se obvykle bilančuje. Pane primátore, jak byste zhodnotil rok 2023?

Stejně jako v lidském životě tak i ve společenském dění a životě města se událo mnoho dobrých věcí, ale samozřejmě i těch méně pozitivních. Začnu právě těmi nehezkými. V předvánočním čase celou republiku a vlastně i zahraničí šokoval katastrofický čin – střelba na nevinné oběti na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Je to obrovská tragédie, která zcela jistě změní fungování českých škol. Vyjadřuji hlubokou soustrast všem pozůstalým. Možná si řeknete, že se to přeče Pardubic netýká. Ale ano, mnoho vašich dětí či vnoučat studuje v Praze. Je to opravdu tragédie pro celou republiku.

Druhou nepříjemnou záležitostí, které se rozhodně nechci vyhnout a týká se především Pardubic, je listopadový zásah Policie ČR a obvinění devatenácti fyzických a dvou právnických osob. Mezi nimi byli i tři bývalí zaměstnanci magistrátu a dva, dnes již také bývalí zastupitelé. Nechci a nemohu předjímat, jak nakonec vyšetřování skončí, nicméně co se magistrátu týká, jsem přesvědčen, že i kdyby se podezření

prokázalo, nejde o chybu systému nebo kontrolního mechanismu, ale o selhání jednotlivců. Všichni, kteří byli obviněni a měli co dočinění s městem nebo jeho společnostmi, na svoje posty rezignovali nebo byli městem ze svých pozic odvoláni (pozn. redakce: kompletní přehled aktivit města v souvislosti s touto událostí najdete v samostatném textu na straně 4).

Pojďme k těm pozitivům.

V loňském roce se podařilo dokončit řadu významných investičních akcí. Mám na mysli opravu a dostavbu fotbalového stadionu Arnošta Košťála v centru města, dokončení výstavby a uvedení do provozu autobusového terminálu B vedle vlakového nádraží nebo terminál u Univerzity Pardubice. Vlakové nádraží spolu s terminálem A pro městskou dopravu a terminálem B pro meziměstskou dopravu tak tvoří dopravní uzel, který nabízí lidem příjíždějícím do Pardubic nebo těm, kteří jezdí z Pardubic za prací, pohodlný a rychlý přestup na potřebný spoj. Další pozitivní zprávou je, byť jde o investici státu, že po mnoha dlouhých letech konečně začala výstavba severovýchodního obchvatu, který odlehčí dopravu v centru města.

Zmínil jste fotbalový stadion, který vyvolal reakce na svoje intenzivní osvětlení...

Chápu, že pokud lidé v okolí byli dlouhé roky zvyklí na „tmu“, že jim nové LED osvětlení připadá nepřiměřené. Na konci minulého roku proběhlo měření intenzity svícení specializovanou firmou. V době, kdy vzniká tento text, výsledek ještě neznáme. Nicméně pokud se ukáže, že světlo je nepřiměřeně intenzivní, budeme po zhotoviteli požadovat nápravu.

Zhotovitelem byla společnost Porr, která staví parkovací dům u multifunkční arény. Tam se také objevily problémy.

Nechci to bagatelizovat, ale prakticky na každé velké stavbě se objeví něco, s čím se nepočítalo. Místo, kde nový parkovací dům vyrostl, je velmi komplikované z důvodu velkého množství inženýrských sítí, které je nutno přeložit. Mezi časově nejnáročnější patří přeložka vedení vysokého napětí společnosti ČEZ a umístění páteřního vodovodu společnosti Vodovodů a kanalizací. Společnost ČEZ by tuto přeložku, včetně zbourání stávající trafostanice, měla mít hotovou do konce ledna 2024. Přeložka vodovodu by měla být také v dohledné době vyřešena, v tomto případě je však nutné její přetrasování. Nicméně stavba pokračuje.

Jak hodnotíte letošní adventní čas?

Nový provozovatel dal adventu na-prosto nový rozměr, do akce Advent s vůní perníku se zapojilo množství kaváren. Advent byl „cítit“ na každém kroku, nejen na Pernštýnském náměstí, ale i na třídě Míru, zámku i v areálu Automatických mlýnů. Mezi stánky chodili návštěvníci i ve všední den brzo odpoledne, což dříve nebylo. Byl jsem svěd-

kem, jak se mezi stánky bavila skupina seniorů a říkali si, že je dobře, že letos jeli do Pardubic. Advent a trhy se dle mého velmi povedly.

Co můžeme čekat od roku 2024?

Pozitivní je, že město Pardubice vstoupilo do roku 2024 s proinvestičním rozpočtem ve výši 860 milionů korun. Budeme investovat do klíčové infrastruktury města a občanské vybavenosti, jako jsou školy, školky, dopravní stavby či bytové domy, a přípravy dalších projektů. A to i přesto, že nás i přes celkově rostoucí příjmy oproti roku 2023 vláda daňovým balíčkem a snížením podílu na některých daních připravila o desítky milionů korun.

V roce 2024 by mělo začít veřejnosti sloužit opravené a zmodernizované letní koupaliště na Cihelně. A do provozu bude uvedena lávka přes železniční koridor, po které obyvatelé „jižní“ části města volali několik desetiletí.

V Pardubicích probíhá a bude probíhat mnoho investičních akcí, jejichž realizace může občas přinést diskomfort, ale jsem přesvědčen, že i to dokážeme koordinovaně zvládnout.

Co tedy do roku 2024 popřát?

Městu určitě prosperitu, aby nabízelo dostatek pracovních příležitostí i možnost sportovních a kulturních aktivit. Jednoduše aby se tu dobře žilo.

Čtenářům pak samozřejmě přeji hodně zdraví, štěstí, úspěchů a spokojenosti.

Pardubice

Radniční zpravodaj periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Iveta Koubková, Kristýna Vlasáková, Alexandra Tušlová, Ivana Dolanová. Fotografie: Tomáš Kubelka, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubice, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 8. ledna 2024. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskovány nebudou anonymní příspěvky, ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 2 /2024: 18. ledna 2024.

Pardubice si i pro letošní rok udrží proinvestiční rozpočet

Kladné provozní saldo, pokrytí již rozjetých projektů a proinvestiční rozpočet 2024. Takový bude po finanční stránce vstup města do nového roku, který radnice odstartuje s více jak třímiliardovým rozpočtem. Ten pokryje nejen projekty, které jsou již v běhu, ale i nové a pro Pardubice důležité investice.

„Rozpočet bude proinvestiční, investiční výdaje jsou v příštím roce naplánovány na 860 milionů korun. Již druhý rok za sebou se nám daří sestavit rozpočet s kladným provozním saldem, které je pro nadcházející rok naplánováno na více než 110 milionů korun, což je i podle odborníků důležitý ukazatel finančního zdraví města. Kladné provozní saldo se nám navíc podařilo udržet i navzdory vládou schválenému balíčku, který pro nás jako město znamená výrazné snížení příjmů z rozpočtového určení daní a snížení příjmů z hazardu. Konkrétně v této oblasti město přijde o zhruba tři čtvrtiny výnosů z hazardních her, tedy až o 75 milionů korun, které si pro sebe sebrala vláda do státního rozpočtu,“ informuje první náměstek primátora zodpovědný za oblast ekonomiky a rozpočtu Jakub Rychtecký s tím, že v plánu rozpočtu na rok 2024 radnice nepočítá ani s žádným zvyšováním dluhové zátěže. Město bude

v příštím roce hospodařit s rozpočtem ve výši zhruba 3,23 miliardy korun.

Investice půjdou do infrastruktury a občanské vybavenosti

Investiční výdaje pro rok 2024 půjdou do projektů, které jsou již v realizaci, ale i do nových investičních akcí. „V příštím roce bude například zahájena úprava ulice K Vápence, která bude rekonstruována, zkapacitněna a postupně bude vybudován také sjezd z I/37 ke vznikajícímu terminálu Jih. Dokončena bude modernizace koupaliště Cihelna, na kterou máme pro příští rok vyčleněno 58 milionů korun. Připraveny máme také finanční prostředky ve výši 20 milionů korun na projektovou dokumentaci mostu Kpt. Bartoše, s pomocí dotací se odbahnění dočká Čičák v parku Na Špici,“ sděluje primátora města Jan Nadrchal.

Mezi další velké investice, které radnice na příští rok chystá, patří rozšiřování občanské vybavenosti a zkvalitňování školských zařízení. „Odstartovat by měly práce na přístavbě MŠ Teplého s projektovou cenou 111 milionů korun, díky níž bude možné navýšit kapacitu školky o dalších 100 míst. V rozpočtu počítáme s kompletní rekonstrukcí stravovacího provozu ZŠ Spořilov za zhruba 23,5 mi-

lionu korun či sportovního areálu při ZŠ Prodloužená, ale i přípravami přístavby MŠ Dražkovice nebo ZŠ a MŠ v Pardubičkách. V rozpočtu máme pokryty také finance na zajištění stavebního povolení pro novou základní školu v Masarykových kasárnách s kapacitou 540 míst, kde máme v současné době požádáno o územní rozhodnutí, a dokončena bude rekonstrukce hospodářského pavilonu včetně stravovacího provozu na MŠ Závodu míru,“ doplňuje k probíhajícím a plánovaným investicím náměstek Rychtecký, zodpovědný také za oblast školství.

Další větší investiční peníze půjdou také do Programu rozvoje bydlení, kde má město vyčleněno zhruba 111 milionů korun, což je zatím nejvyšší částka od doby fungování tohoto programu. Tento obnos umožní i komplexnější investice do bytových domů v majetku města. Nové kanalizace by se mohli dočkat konečně v Hostovicích a Opočínku. O dalších již připravovaných investicích, kde se finalizují projektové dokumentace, například tedy o Centru sociálních služeb Smysl v ulici Bělehradská či potřebné rekonstrukci basketbalové haly v rámci první etapy projektu Dukla sportovní bude rozhodnuto v průběhu roku 2024 v návaznosti na dotační možnosti města.

Radnice nebude zvyšovat daňovou zátěž občanům města

„Na jedné straně dojde v příštím roce ke snížení příjmů, které je způsobeno vládním daňovým balíčkem, na druhou stranu však očekáváme zvýšení příjmů z daně nemovitosti, která tyto propady alespoň částečně kompenzuje. Daň z nemovitosti centrálně navýšil stát a je příjmem obecních rozpočtů. Město tuto daň nijak nezvyšovalo, bylo to doopravdy rozhodnutí ze shora, vzhledem k rostoucím cenám nejen energií se naopak snažíme, aby poplatky města zůstaly stejné i v příštím roce,“ vysvětluje primátor města Jan Nadrchal. „Příjmy do městské pokladny navíc máme z nově zavedeného poplatku z pobytu, který hradí návštěvníci města. Obrovská inflace, zdražování energií, potravin a zvyšování DPH u některých položek dopadajících na rozpočet pardubických domácností nás naopak vedly k tomu, že jsme se rozhodli našim občanům ještě více nenakládat, a i proto nezvyšujeme žádný z poplatků města. Naopak navyšujeme programy podpor města pro sociální a zdravotní služby, sportovní kluby, spolky, kulturní organizace, volnočasové aktivity na území města o deset procent. Věřím, že tyto prostředky alespoň částečně pomohou udržet cenovou dostupnost těchto služeb a aktivit pro pardubické rodiny,“ objasňuje Rychtecký.

Město má skvělé hodnocení finanční kondice

Pardubice navíc poprvé získaly v rámci střednědobého výhledu rozpočtu nejvyšší možné hodnocení od nezávislé společnosti CityFinance. Podle výsledků šetření společnosti obdrželo město hodnocení A+A+, kdy první písmeno značí finanční kondici, druhé stav financí. „Společnost ocenila zvýšení investic města, přírůstek obyvatel, zaměstnanců i žáků, nezávislost na dotacích a dobrou finanční kondici na opravy dosavadního i budování nového potřebného majetku,“ shrnul vedoucí ekonomického odboru pardubického magistrátu Ondřej Nečas. Druhou „známku“ A+ město získalo za vysokou kvalitu finančního řízení a plánování, nízký dluh se skvělými parametry, finanční likviditu a prakticky nulové dlouhodobé pohledávky.

Radní přijali sérii opatření směřujících k vyšší efektivitě a hospodárnosti

V pondělí 11. prosince schválila Rada města Pardubic sérii důležitých opatření, kterými reaguje na listopadové události související s policejním vyšetřováním na magistrátu. Mezi nimi je například vytvoření pracovní skupiny napříč zástupci koalice a opozice, která bude posuzovat stávající organizační členění magistrátu. Dalším schváleným usnesením je vytvoření procesního mechanismu pro externí odbornou kontrolu projektových dokumentací investičních veřejných zakázek nebo vznik nejméně tříčlenného týmu externích architektů jako poradního orgánu rady města.

„Rada města se shodla na vytvoření pracovní skupiny Zastupitelstva města Pardubic, která bude složena ze zástupců všech zastupitelských klubů, jedná se tedy jak o členy z koalice, tak o opoziční zastupitele. Rád bych, aby jasně zaznělo, že se spolupráci rozhodně nebráníme,“ uvedl primátor města Jan Nadrchal a doplnil, že úkolem této skupiny bude posoudit stávající organizační členění Magistrátu města Pardubic s důrazem na odbor majetku a investic, proces zadávání veřejných

zakázek a jeho celkovou účinnost. Zároveň bude úkolem této skupiny připravit konsensuální návrh na organizační změny, které předloží Radě města nejpozději do 30. dubna 2024.

Rada rovněž schválila úkol vytvořit procesní mechanismus pro externí odbornou kontrolu projektových dokumentací u investičních záměrů dle Pravidel schvalování investičních záměrů, které v minulosti schválili zastupitelé napříč politickým spektrem. „Tímto opatřením chceme u investičních veřejných zakázek nad 20 mil. Kč bez DPH nebo s odhadovanými ročními provozními náklady nad 5 mil. Kč bez DPH zajistit kontrolu více očí odevzdávaných projektových dokumentací, kterou by navíc zajišťovali nezávislí a externí odborníci, jako jsou například autorizovaní inženýři a soudní znalci v oboru stavebnictví, ještě před vyhlášením výběrového řízení,“ upřesnil první náměstek primátora Jakub Rychtecký a dodal, že kromě toho bude v úřadu vytvořena pro úplně všechny investiční akce minimálně tříčlenná pracovní skupina pro posuzování změn (změnových listů) během výstavby, která bude zahrnovat

alespoň jednoho externího odborníka. Tady se radní inspirovali fungováním pracovní skupiny Krajského úřadu Pardubického kraje.

Současně se radní shodli na nutnosti prověření činnosti tajemníka magistrátu. „Chtěl bych, aby důrazně zaznělo, že panu tajemníkovi důvěřuji. Nicméně vnímáme, že je důležité, vzhledem k událostem minulých dní, aby proběhl externí audit,“ upřesnil primátor.

„Dalším bodem, na kterém jsme se jako radní usnesli, je vytvoření nejméně tříčlenného týmu externích architektů jako poradního orgánu rady města. Úkolem tohoto týmu bude posuzovat koncepci rozvoje odboru hlavního architekta a monitorovat architektonické a urbanistické projekty města,“ vysvětlil radní města František Brendl.

Radní také konstatovali, že pracovní skupina pro analýzu výkonu veřejné správy byla vytvořena v již v první půlce roku 2023. Skupina má připravit návrh na změnu Statutu města Pardubic pro dosažení větší efektivity. Zástupci politických klubů v pracovní skupině byli vyzváni k vyhodnocení analytických podkladů

a předložení komplexního návrhu radě města do 30. září 2024. V souvislosti se zadržením tří osob, které byly s magistrátem pracovně spjaty, se už dříve událo několik změn. Zejména došlo k novelizaci zadávacího řádu veřejných zakázek, kterou došlo ke zpřísnění podmínek zadávání městských veřejných zakázek. Současně bylo oddělení interního auditu pověřeno provedením dalších auditů na odborech dopravy a majetku a investic. Rada také odvolala z orgánů městem vlastněných společností všechny zástupce města, kteří jsou s touto kauzou spojeni, a dozorčím radám byla zadána kontrola těchto společností. Bývalý primátor Martin Charvát na všechny funkce rezignoval sám. Na listopadovém zastupitelstvu byly ve shodě s opozicí založeny další dvě pracovní skupiny složené ze všech zastupitelských klubů; první má za úkol zabývat se Zadávacím řádem veřejných zakázek, druhá připravit konkrétní návrh úprav a změn smluv o výkonu funkce členů statutárních, kontrolních či případných jiných volených orgánů ve stoprocentně vlastněných akciových společnostech města.

Město ocenilo úspěchy 168 nadaných žáků a studentů

V univerzitní aule se v prosinci konalo slavnostní ocenění talentovaných žáků základních škol, nižšího gymnázia, základních uměleckých škol a studentů středních škol. Žáci a studenti si z rukou náměstka primátora Jakuba Rychteckého, předsedy Komise pro výchovu, vzdělávání a rodinu Františka Němce převzali pamětní listy, finanční odměnu a letos navíc získali volné vstupenky do vzdělávacího centra Sféra v Automatických mlýnech.

„V poslední době často slyšíme spoustu negace a názorů, jak je současná generace mladých lidí jiná nebo horší.

Ale to není tak úplně pravda, což ukazují i vaše úžasné výsledky. Děkuji vám za to, že na sobě pracujete a dosahujete národních a mezinárodních úspěchů v různých oborech vzdělávání včetně těch uměleckých a sportovních. Bez podpory rodiny a pedagogů by to nešlo. Ocenění vnímejte jako poděkování a symbol toho, že si vás jako město vážíme a chceme vás motivovat do další práce. Věřím, že budete vzorem i pro ostatní, příklady táhnou,“ uvedl při zahájení slavnostního předávání náměstek primátora zodpovídající za oblast školství Jakub Rychtecký

s tím, že si váží dlouholeté spolupráce s odborem školství, kultury a sportu při organizaci tohoto poděkování.

Žáci dosáhli výborných výsledků v astronomii, programování, chemii, luštění sudoku, jazycích, zeměpisu, zpěvu nebo hře na hudební nástroje, byla udělena i cena Fair play. Letos poprvé byly zařazeny v kategorii žáků základních škol i individuální úspěchy v oblasti sportu. „Ocenění vnímáme jako poděkování všem nadaným žákům, kteří svým talentem a pilí úspěšně reprezentují město Pardubice. Je skvělé pozorovat, jak žáci

a studenti rozvíjejí svůj talent a maximalizují svůj potenciál. V neposlední řadě děkujeme rodičům za vedení a podporu těchto úžasných jedinců,“ sdělil primátor Pardubic Jan Nadrchal.

„I když kritéria každý rok v komisi zpřísňujeme, počty oceněných neklesají, což je známka toho, že máme v pardubických školách stále více šikovných a nadaných dětí, kterým se daří vytvářet kvalitní podmínky pro rozvoj jejich potenciálu,“ doplnil František Němec, předseda Komise pro výchovu, vzdělávání a rodinu při Radě města Pardubic.

Pardubické letiště představuje novinky

V letní sezoně 2024 čeká pardubické letiště rekordní nárůst cestujících a nové destinace. Cestovní kanceláře FISCHER a EXIM TOURS navazují na svou expanzi a přidávají na příští rok další čtyři nové destinace, do kterých se z Pardubic nikdy nelétalo. Celkem letiště nabídne v nadcházející letní sezoně rekordních 14 charterových destinací v deseti zemích světa.

Na cestující z východních Čech čekají nová přímá spojení do oblíbené Černé Hory, přístavního města Bodrum nebo italské Kalábrie. Mezi novinky se řadí i španělská Costa Dorada, což v překladu znamená „Zlaté pobřeží“. Do dalších oblíbených destinací budou cestovní kanceláře navýšovat rotace, čímž se zvýší i počet letů.

Nejširší výběr destinací čeká cestující z Řecku, Egyptě nebo Španělsku. Z řeckých

ostrovů budou v nabídce Rhodos, Kréta, Kos a Korfu. Pokračovat budou přímé lety do nejoblíbenějších letovisek v Bulharsku, Turecku, Tunisku a na španělskou Mallorcu. Cestovní kanceláře plánují odlety také na jih Itálie. V tzv. „špičce apeninské boty“ naleznete Kalábrii.

V letošním roce letiště odbaví přes 120 tisíc cestujících. V roce 2024 plánuje letiště ze zvyšujícím se provozem odbavit cca 190

tisíc cestujících, tedy o 70 tisíc cestujících více oproti roku 2023.

Co se týče pravidelných linek, společnost Ryanair provozuje pravidelnou linku do španělského Alicante. Linka je provozována 2x týdně vždy ve čtvrtek a neděli. Velkou novinkou je další nová pravidelná linka do Barcelony, konkrétně na letiště Girona. Dopravce tuto linku bude operovat od konce března 2024, také čtvrtky a neděle.

Místní začínající firmy by mohly získat zkušenosti i v zahraničí

Pardubickou radnici v prosinci navštívili zástupci agentury pro podporu podnikání KölnBusiness, aby zde spolu se zástupci města a agentury CzechInvest probrali možnosti vzájemné spolupráce. Setkání se sousedy z Německa přineslo zajímavou diskuzi především o tom, jak podpořit místní startupy.

„Jelikož bychom rádi prohloubili vztahy také se zahraničními partnery, rozhodli jsme se prostřednictvím naší zahraniční kancelá-

ře v Düsseldorfu propojit s německou agenturou pro ekonomický rozvoj KölnBusiness sídlící v Kolíně nad Rýnem a následně domluvili tuto společnou návštěvu. Po úterňím setkání to vypadá tak, že tři z našich startupů by s pomocí této agentury mohly v Německu oslovit partnera či investora, díky němuž by dál mohly rozvíjet své projekty,“ informoval o výsledku setkání ředitel regionální kanceláře CzechInvest pro Pardubický kraj Tomáš Vlasák s tím, že nyní

bude záležet na tom, jak budou nabídnuté prezentace těchto firem pro potenciální německé partnery zajímavé a inovativní.

Tato forma spolupráce by tak mohla pomoci libovolné české malé či střední firmě otevřít svou pobočku přímo v Kolíně a nasbírat nové zkušenosti v prostředí, které je sice konkurenčnější, ale otevírá dveře do světa. „Zástupci agentury navíc zmínili, že by se v České republice rádi zaměřili na vyhledávání startupů v oblasti životního

prostředí, které by za výhodných podmínek mohli umístit v kolínském inovačním centru včetně poskytnutí kompletní poradenské služby. Za mě je tato vize velmi zajímavá a věřím, že pro firmy je to jedinečná příležitost, jak svůj byznys za podpory zahraničního investora opravdu nastartovat. Navíc zde mohou načerpat zkušenosti v rámci inovačního prostředí, které poskytuje zázemí téměř 700 inovativním startupům,“ dodal primátor Pardubic Jan Nadrchal.

Třetí adventní sobota se nesla ve znamení dobrých skutků

Dobročinný šálek a charitativní den s Foxconnem, tak zněl podtitul adventních trhů v sobotu 16. prosince. Po celé odpoledne se prodával perníkový punč a česnečka za dobrovolný příspěvek na podporu onkologických dětí a jejich rodin. Lidé se tak mohli občerstvit a na účet Nadačního fondu Šance onkoláckům díky nim pořadatelé poslali krásných 21 196 korun. Finanční dar na dobrou věc věnovala pardubické radnici také společnost Foxconn.

„S vděčností jsme přijali poskytnutý finanční dar společnosti Foxconn, která je příkladem toho, že podnikatelský sektor může hrát klíčovou roli ve společenském rozvoji. Dva miliony korun jsou nemalá částka a pomohou nám snáze zrealizovat plánované projekty,“ poděkoval primátor města Pardubic Jan Nadrchal. „Strategií a dlouhodobým přáním společnosti Foxconn Česká republika je být nejen dobrým zaměstnavatelem, ale i dobrým sousedem. A to jak jednotliv-

cům, tak komunitám, neziskovým organizacím a městům, kde působíme. Velmi nás proto těší, že můžeme přispět částkou 2 miliony korun na rekonstrukci a přístavbu školských objektů v Pardubickách. Podpora školství a spolupráce se školami je totiž důležitou součástí našich aktivit v oblasti společenské odpovědnosti. Část financí bude využita k rozvoji okolí Památníku Zámeček. S tímto místem jsme historicky úzce spjati, o to víc nás těší, že se můžeme

podílet na kultivaci této významné pardubické památky,“ uvedla Radka Svobodová, manažerka Compliance, PR a komunikace společnosti Foxconn Česká republika.

Zhruba polovina z dvoumilionové částky bude směřovat na rekonstrukci základní a mateřské školy Pardubice – Pardubičky a na navýšení kapacity nedaleké mateřinky Čtyřlístek. Druhá polovina peněz poputuje na přípravu projektu na úpravu okolí u národní kulturní památky Památník Zámeček.

Historie Pardubic zážitkově

Oblíbená interaktivní výstava Zahraj si Pardubice bude hostit dva speciální programy – komentovanou rodinnou prohlídku a interaktivní prohlídku s dílnami pro děti.

Komentovaná prohlídka v sobotu 27. ledna ve 14 hodin potěší velké i malé. Výprava za zrodem moderních Pardubic povede dějinami města. Účastníci potkají stavitele železnic Jana Perneru, vystoupají ke hvězdám s baronem Arturem Krausem, nahlédnou do ateliéru fotografa Josefa Pírky a „zažijí“ počátky závodění na koních i motocyklech nebo první vzlet Jana Kašpara.

Zažij si Pardubice v muzeu je program na pololetní prázdniny, určený pro děti od 5 do 12 let. Čekají je tři interaktivní prohlídky (v 10, 13 a 15 hodin) a dílny, na kterých je dovoleno vše vyzkoušet, osahat, ale i očichat! Výstava bude také inspirací k výrobě plně fantazie. Vstu-

penky na jednotlivé prohlídky je možné koupit online nebo na pokladně muzea.

Muzejní akademie i odpoledne

Obliiba Muzejní akademie, kterou pro aktivní seniory připravuje Východočeské muzeum v Pardubicích, stoupla natolik, že se ji muzeum rozhodlo rozšířit. Od nového roku se tak přednášky, prohlídky a procházky konají nejen od 9 hodin, ale také od 15 hodin.

Muzejní akademii patří tradičně středy, většinou jednou za dva týdny. Program se zaměřuje na seniory a nabízí jim témata z historie, umění, přírodovědy, architektury a práce muzejníků. V lednu se Muzejní akademie koná hned třikrát. Účastníci se mohou těšit na prohlídku moderního muzejního depozitáře v Ohrazenicích, přednášku o zbraních Divokého Západu nebo stavení májů.

Permanentka na program v druhém pololetí stojí 300 korun (13 akcí). Je možné vybrat si jen některá témata z nabídky a platit za každou akci zvlášť (komentované prohlídky 100 korun, přednášky 50 korun). Zájemci mohou kontaktovat vedoucího odborného úseku Matěje Bekera na e-mailu bekera@vcm.cz nebo telefonicky na čísle 607 034 110.

Nadcházející program Muzejní akademie:

- * 31. 1. – prohlídka Ochrana sbírek muzejní povahy – muzejní depozitář v Ohrazenicích (Nikol Holubová), sraz u brány depozitáře v Ohrazenicích
- * 14. 2. – vycházka Zimní ptačí hodinka (Libor Praus)
- * 28. 2. – přednáška Archeologické poznání doby velkého stěhování národů ve východních Čechách (Jan Jílek)
- * 13. 3. – přednáška Století svateb (Daniela Klvaňová)

* 27. 3. – Vulkánova dílna: sopečné jevy od A do Z (Jiří Šura)

* 10. 4. – komentovaná prohlídka konzervátorských dílen v Ohrazenicích (Jana Malá), sraz u brány muzejního depozitáře v Ohrazenicích

* 24. 4. – přednáška Naše nejstarší města aneb fenomén oppid v mladší době železné (Tereza Jošková)

* 15. 5. – komentovaná prohlídka Za bylinami zámeckých valů (Lenka Šafářová)

* 22. 5. – komentovaná prohlídka Po stopách Ladislava Machoně v Pardubicích (Matěj Bekera)

* 29. 5. – přednáška Jiří Toman: pardubický fotograf (Veronika Schiebelová)

* 12. 6. – Regionální tisk ve sbírkách Východočeského muzea (Kateřina Kovalčuková), sraz u brány muzejního depozitáře v Ohrazenicích

Kateřina Procházková, mluvčí VČM

Univerzita třetího věku láká na chemikální i společenská témata

Fakulta chemicko-technologická Univerzity Pardubice zve zájemce každého věku na nový cyklus Univerzity třetího věku s názvem „Chemie pro život“. Univerzita třetího věku podporuje neustálý duševní rozvoj v postproduktivním věku, zájem o současné dění, praktické využívání získaných vědomostí, stálý aktivní přístup k životu a je také místem pro setkávání i navazování nových vztahů. Populární forma výuky představí chemické obory atraktivním způsobem, který pomáhá překonat i některé zažitě nepříznivé postoje vůči chemii.

Studium proběhne ve čtyřech semestrech, z nichž každý má své vlastní téma: (1) Chemie a zdraví, tedy „jak chemie a biochemie zasahují do našeho každodenního života“, (2) Chemie

ve službách jiných, i nečekaných, přírodovědných, technických a humanitních věd, (3) Chemie ve světě potravin a výživy, tedy „jak se dotýká současných trendů správné výživy i moderních technologií“ a (4) Chemie v prostředí mapujícím vztah člověka a prostředí, pojednávající o tom, „jak žít v souladu s přírodou, v kontextu udržitelnosti a ekologie“.

Výuka startuje 29. ledna 2024 na Fakultě chemicko-technologické Univerzity Pardubice, vždy jedenkrát za dva týdny v pondělí od 13 hodin. Přednášky budou 90minutové s přestávkou na občerstvení. Podle aktuálních možností plánuje fakulta také exkurze k tématům (workshop na Katedře biologických a biochemických věd nebo v demonstrační laborato-

ři, zajímavá potravinářská či kosmetická výroba atd.). Přihlášky je možné podávat do 21. ledna písemně na adresu fakulty nebo elektronicky na odkazu: fcht.upce.cz/fcht/univerzita-tretiho-veku. Na webu zájemci najdou také podrobný rozpis přednášek, kontakty a další informace k organizaci kurzu.

V únoru pokračuje Univerzita třetího věku na Fakultě ekonomicko-správní

Fakulta ekonomicko-správní Univerzity Pardubice od února příštího roku opět otevře pro seniory a zájemce z řad veřejnosti všech věkových kategorií Univerzitu třetího věku s cyklem přednášek „Společnost v 21. století III“. Celkem deset přednášek zahr-

nujících diskusí bude probíhat jednou za 14 dní, vždy ve čtvrtek od 14 hodin. Na každém setkání bude představeno jedno aktuální ekonomické téma, které doplní další téma z oblasti společenských věd. Můžete se tak těšit například na výpravu po genetických stopách předků, seznámení s umělou inteligencí nebo na efektivní trénink myšlení.

Celý jarní kurz bude ukončen exkurzí. Zájemci se mohou přihlásit buď osobně přímo na Fakultě ekonomicko-správní u p. Veselé, nebo elektronicky na stránkách fakulty fes.upce.cz/fes/univerzita-tretiho-veku, kde najdou podrobný rozpis přednášek a další informace k organizaci kurzu. Přihlášky je možné podávat do 2. 2. 2024.

Pardubice Enthusiasts excelovali!

Karolína Šulcová vyhrála první a Jesse Gersenson třetí místo v celostátním kole soutěže v řečnických dovednostech, Toastmasters Division contest, konaném v Praze na konci roku. Oba soutěžící, členové klubu Pardubice Enthusiasts, tentokrát soutěžili v improvizovaných řečech, což je disciplína, kde řečník musí mluvit spatra

na zadanou soutěžní otázku. Anglicky a německy mluvící klub Pardubice Enthusiasts patří do mezinárodní organizace Toastmasters International, která se zaměřuje na rozvoj komunikačních a leadership dovedností svých členů. Hlavním cílem Toastmasters je poskytovat prostředí, kde jednotlivci mohou bezpečně pracovat na zdokona-

lení svých veřejných řečnických schopností, a také na rozvoji dovedností v oblasti vedení a efektivní komunikace. Pro mnohé členy je to také místo, kde si udržují svou angličtinu nebo němčinu. Členové pardubického klubu, který také můžete navštívit, se schází každé pondělí v Evropském spolkovém domě.

Vladka Janů, Pardubice Enthusiasts

Seniorcentrum

14. 1.	14:00	Tanec v KD Hronovická
15. 1.	14:00	Přednáška: „Sociální zařazení seniorů v Pardubicích a okolí“
17. 1.	13:30	Videoprojekce: „Tenerife“
18. 1.	10:00	Klubíček
19. 1.	14:00	Posezení s harmonikou
24. 1.	14:00	Studánky: „O šamanech a kouzelných pohádkách“
25. 1.	10:00	Klubíček – káva a povídání

Pardubice se v lednu opět stanou hlavním městem divadelní komedie

Východočeské divadlo bude od 22. do 29. ledna hostit již 24. ročník GRAND Festivalu smíchu. Pardubická soutěžní přehlídka nejlepších divadelních komedií je svým zaměřením zcela unikátní, neboť se věnuje výhradně komediálnímu žánru, jenž bývá na jiných festivalech často opomíjen.

„Do soutěžního klání o hlavní festivalovou cenu – titul Komedie roku 2023 – se letos zapojí tři původní české hry, dvě adaptace humoristických knižních předloh a dvě klasické, lety prověřené

komedie,“ říká dramaturgyně GFS Jana Uherová.

Festivalová komise mezi sedm nejvyšších kvalitnější komediální inscenací minulé divadelní sezóny zařadila oceňovanou autorskou hru Fifty Dejvického divadla, romantickou komedii nejen o lásce Třináctkrát za svědka v podání Slováckého divadla Uherské Hradiště, gangsterku pro celou rodinu z Divadla v Dlouhé s názvem Amberville – Plyšová gangsteři, Shakespearův Sen čarovné noci v rytmu disco ostravského Divadla Petra Bezruče, konverzační komedii Blbec k večeri

z Městského divadla Kladno, zábavný sled scének a skečů na kolejích Jídelní vůz souboru Činoherního studia z Ústí nad Labem a adaptaci známé knihy o záležitostech studia cizí řeči Pan Kaplan má třídu rád domácího Východočeského divadla. Další vynikající komediální představení nabídne doprovodný program a epilog festivalu.

Soutěžní komedie bude tradičně hodnotit odborná a studentská porota, své hlasy samozřejmě opět odevzdají i sami diváci. Výsledky festivalu budou vyhlášeny v rámci závěrečného Gala-

večera smíchu, který v posunutém přímém přenosu odvysílá Česká televize. Slavnostním večerem diváky provede herec, scenárista a stand-up komik Petr Vydra.

Bližší informace o festivalu jsou uveřejněny na webu www.festivalismichu.cz.

Nad 24. ročníkem GRAND Festivalu smíchu převzali záštitu ministr kultury ČR Martin Baxa, hejtman Pardubického kraje Martin Netolický, primátor města Pardubice Jan Nadrchal a prezident Hebrecké asociace Ondřej Kepka.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Divadlo 29 a GAMPY oslaví 1 000 061. narozeniny umění

Art's Birthday je svátek, jehož idea se zrodila v roce 1963. Francouzský akční básník Robert Filliou tehdy prohlásil 17. leden dnem, kdy se před milionem let narodilo umění. Mělo se tak stát v okamžiku, kdy kdosi upustil suchou houbu do nádoby s vodou. Narozeniny umění se slaví po celém světě, k letošním oslavám se opět připojuje i GAMPY a Divadlo 29. Čekají nás večerní exkluzivní živá spojení iniciovaná jen pro tento den, ale můžete se například zúčastnit i speciální procházky. A samozřejmě dojde i na narozeninová překvapení. V GAMPY se představí dva

umělci participující na aktuální výstavě Mlýnský ostrov, Ian Mikyska a David Böhm. V Divadle 29 vystoupí renomovaný výtvarník a hudebník Petr Nikl, jesenický audiovizuální badatel Petr Válek, violoncellistka Dorota Barová, velký objev elektronické scény Ursula Sereghy a proslulý producent Ondřej Ježek v duu s modulárním mágem Säkikangasem.

Alois Mikulka je známý spisovatel a výtvarník, který se proslavil svými knihami pro děti plnými humoru a fantazie. Právě jeho poetickým příběhem O smutném tygrovi se inspiroval diva-

delní soubor SPRD PAPRD Kašpárkova zhouba. Přijďte se v neděli 21. ledna přesvědčit, že z každé klece se dá uniknout, když máte toho správného pomocníka.

Sestry z kouřové sauny je estonský film, který získal cenu za nejlepší režii světového dokumentu na prestižním festivalu Sundance 2023. Snímek je mystickou výpravou do prostoru, kde člověk může svobodně čelit vnitřním démonům a úzkostem. Je to fascinující pocta kouřové sauně, místu protkanému tradicemi, oslava ženské sounáleži-

losti i svébytný očištný rituál. Film promítneme ve středu 24. ledna.

V neděli 4. února přivítáme zpěvačku Lenku Dusilovou. Její sólový projekt je vyústěním její cesty k vrstevnatějšímu, osobnějšímu a intimnějšímu vyjádření. V samostatných vystoupeních Lenka experimentuje zejména s loopery, rozšířenými vokálními technikami a vytváří unikátní atmosféru, ve které vyniká její hlas a všestranný hudební talent.

Podrobný program Divadla 29 a GAMPY najdete na www.divadlo29.cz / www.gmpardubice.cz.

Jaroslav Tarnovský, Divadlo 29

Smetana, ale i Dvořák. Velikáni v Domě hudby

Symbolem české hudby, jejím reprezentantem doma i ve světě je vedle jiných kultovních skladeb našich tvůrců bezesporu cyklus symfonických básní Bedřicha Smetany Má vlast.

Již v pondělí 15. ledna, jako první ze tří abonentních koncertů, uvede Komorní filharmonie Pardubice právě toto velkolepé dílo. Koncert se uskuteční

k dvoustému výročí narození Bedřicha Smetany a k oslavě Roku české hudby a kromě pondělí bude uveden ještě v úterý 16. ledna a ve středu 17. ledna od 19 hodin.

Říkat o Antonínu Dvořákovi, že měl rád vlaky, to je skoro jako nosit dříví do lesa anebo výhybky do kolejiště. Dvořák rozhodně byl železniční nadše-

nec, ve vlacích trávil spoustu času při svých cestách do Vídně, Berlína nebo Budapešti a prý také jednou řekl, že by všechny svoje symfonie vyměnil za to, kdyby vynalezl lokomotivu. Ale hlavně to byl úžasný hudební skladatel. A my se společně s Komorní filharmonií Pardubice projedeme Dvořákovým životem a budeme u toho poznávat jeho nej-

krásnější skladby – určitě ne „jen tak z rychlíku“.

Slíbit můžeme už teď Slovanské tance, Humoresku, Novosvětskou symfonii a mnohé další kousky. Tento koncert, první ze tří dětských koncertů, uvedeme v neděli 28. ledna v 10:30 hodin.

Štěpánka Budinská, mluvčí filharmonie

Poznejte pietní území a expozici Památníku Zámeček přes SmartGuide

Pietní území Památníku Zámeček Pardubice můžete nově poznat s aplikací SmartGuide. Chytrý průvodce vám přiblíží historii památníku a díky možnosti rozšířené reality dokonce uvidíte, jak místo bývalého nacistického popravistiště, kde bylo během heydrichiády popraveno 194 osob, vypadalo třeba před 2. světovou válkou.

Aplikace vám sama navrhne trasu, kterou se vydat, stačí tedy mít chytrý telefon a nainstalovaný SmartGuide. Rozšířená realita vám pomocí historických fotografií ukáže, jakými proměnami místo současného památníku prošlo. Audioprůvodce navíc zaručí, že nebudete muset celou procházku koukat do telefonu.

Průvodce si můžete stáhnout jak v Google Play, tak z App Store, nebo do svého telefonu zadejte get.smart-guide.org/PamatnikZamecekPardubice a odkaz vás navede rovnou ke stažení aplikace.

Aplikaci můžete využít i při návštěvě expozice místo papírového

průvodce nebo jako jeho doplnění. Expozice Památníku Zámeček Pardubice je v lednu otevřena o víkendech od 10 do 17 hodin. Venkovní areál je přístupný bez omezení, aplikaci SmartGuide a rozšířenou realitu si tedy můžete vyzkoušet kdykoli.

Kateřina Hloušková, Památník Zámeček

Hradecko-pardubická aglomerace úspěšně ukončila první sedmiletku

Sedmileté programové období pro čerpání evropských dotací se nachýlilo ke svému konci. V tomto a následujícím vydání Radničního zpravodaje čtenáře seznámíme s úspěšně zrealizovanými projekty, které byly dokončeny za přispění prostředků čerpaných prostřednictvím ITI Hradecko-pardubické aglomerace.

Na začátku byla tři písmenka...

ITI. Co ta zkratka znamená? Co si pod integrovanými územními investicemi představit? Jaký bude reálný přínos rezervovaných prostředků? Jaké projekty bude možné podpořit? Kolik peněz budou moci žadatelé z ITI získat? Je to nástroj určený jen pro města Pardubice a Hradec Králové, nebo na dotaci dosáhnou i menší obce či soukromé subjekty? Co je to ten „integrovaný projekt“? Tyto a mnoho dalších otázek si kladla nejen obě statutární města, ale také potenciální žadatelé, a dokonce i samotní úředníci, kterým bylo každodenní řízení nově vzniklé Hradecko-pardubické aglomerace a naplňování její Strategie svěřeno.

Od první myšlenky, kdy byla možnost vytvoření Hradecko-pardubické aglomerace otevřena, následovalo bezmála deset let učení. Učení se novému přemýšlení o regionálním rozvoji, vnímání území v širších souvislostech, překo-

čení katastrálních hranic měst a obcí, vstupu na území dvou odlišných krajů, spolupráce s klíčovými partnery v území, kteří rozvojem vlastních aktivit směřují ke společnému cíli. A tím je především vytvoření co nejlepších podmínek pro kvalitní život tam, kde se cítíme doma.

Psal se rok 2011, když se poprvé objevila myšlenka hlubší spolupráce v rámci společné aglomerace Pardubic a Hradce Králové. Vzájemné špičkování obyvatel krajských center, „rivalita“ převtělená do mnoha vtipů a srovnání, které z nich je lepším místem k životu, v roce 2013 symbolicky ukončilo memorandum o spolupráci uzavřené mezi oběma primátory. Díky

tomu se otevřela cesta k dalšímu prohlubování společných vztahů a zároveň k jednotnému postupu obou statutárních měst při čerpání evropských dotací.

Cesta to byla dlouhá a místy trnitá. Od počáteční nedůvěry v nástroj ITI, která byla způsobena zejména jeho novostmi a nezkušeností s jeho praktickými přínosy, přes systematickou práci s územím, vytváření a prohlubování osobních vazeb a vysvětlování odlišností

ITI od tradičních dotačních projektů. V tomto směru byla naprosto zásadní koordináční role nositele ITI, který díky pravidelné komunikaci s žadatelí, jejíž hlavní zásadou je především osobní pří-

stup, dokázal podpořit také rozvoj spolupráce mezi žadatelí navzájem vedoucí k realizaci projektů se synergickými efekty pro celou oblast.

A co po zkušenostech z prvního dotačního období s nástrojem ITI považujeme za hlavní přínosy pro naši Hradecko-pardubickou aglomeraci? Zejména spolupráci a konstruktivní dialog mezi klíčovými hráči v území, kterými jsou nejen obě statutární města, ale rovněž Pardubický a Královéhradecký kraj, jež přibližně stejnou měrou zasahují do aglomerace, další větší i menší města, místní akční skupiny, univerzity či dopravní podniky. I díky tomu se podařilo zrealizovat řadu integrovaných, vzájemně provázaných projektů s pozitivním dopadem pro celé území.

A co se v předchozích sedmi letech podařilo za využití integrovaných územních investic zrealizovat?

Plynule napříč aglomerací

Neustále se zvyšující intenzita automobilové dopravy, nedostatečné zázemí a komfort pro cestující ve veřejné dopravě, lokality problémové z hlediska bezpečnosti či nedobudovaná síť páteřních cyklostezek i kratších úseků na území jádrových měst. Před těmito a dalšími výzvami Hradecko-pardubická aglomerace v roce 2014 stála.

Ambice byly na počátku nemalé, zdroje na realizaci potřebných projektů omezené. I přesto se žadatelé v území pustili do přípravy často velmi nákladných akcí, které měly jeden společný cíl: zlepšit kvalitu dopravy v aglomeraci. A to nejen novými stavbami, ale také opětovným vdechnutím života stávající infrastruktuře, která se dostala za hranici své životnosti.

Pozornost se zaměřila na několik aktivit, které měly přesun po území usnadnit, a to na cyklodopravu, opatření na podporu bezpečnosti, terminály, inteligentní řízení dopravy, nové trake a ekologická vozidla MHD.

Tomu měly posloužit finance rezervované u dvou operačních programů: Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), který pro nás vyčlenil 614,4 milionů korun, a Operačního programu Doprava (OP D) s částkou 486,3 milionů korun.

Po cyklostezce (nejen) z Hradce Králové do Pardubic

Chybějící dopravní spojnice mezi oběma krajskými centry v kontrastu s vysokou intenzitou dopravy nezaručovala potřebný komfort a bezpečnost pro cyklisty, kterými se naše aglomerace jenom hemží. Největší pozornost proto byla upřena k výstavbě chybějících částí Labské cyklostezky, tzv. Stezky Mechu a Perníku, spojující jádrová města Hradec Králové a Pardubice. Dopravu do práce, škol či za službami zpříjemnil zejména pětikilometrový úsek s přemostěním slepého ramene Labe, který se podařilo vybudovat mezi Hradcem Králové a Vysokou nad Labem, a další dvě etapy mezi Dřítečím a Němčicemi, Němčicemi a Kunětickou horou o délce bezmála 1,5 kilometru. Výstavba cyklostezky Mechu a Perníku by měla pokračovat i v následujících letech a propojit území od Hradce Králové po Týnec nad Labem.

Další stezky pro cyklisty i pěší vznikly v katastrech obou krajských měst a kromě jiného přispěly také k podpoře bezpečnosti dopravy. V Pardubicích byly vybudovány například úseky ze Svítkova do Srnojed nebo chybějící cyklostezka vedoucí po pravém břehu Chrudimky v blízkosti parku Na Vinici, v Hradci Králové mezi městskými částmi Piletice, Rusek a Pouchov. Celkově byla do oblasti cyklo dopravy investována dotační podpora téměř 70 milionů korun.

Bezpečnost na prvním místě

Posílení bezpečnosti dopravy napomohly také další chodníky či přechody pro chodce v obou krajských městech, zásadní však byly zejména dvě nové lávky čerpající dotaci téměř 130 milionů korun.

V Pardubicích byla odděleně od automobilové dopravy vybudována lávka přes Labe pro pěší a cyklisty mezi Svítkovem a Rosicemi o délce 240 metrů, která plynule navázala na stávající cyklostezku na pravém břehu Labe. V Hradci Králové vzniklo nové přemostění u Aldisu v délce 327 metrů.

Na podpoře bezpečných cest po jádrových městech se podílely také menší investice. Doprovodnou aktivitou k modernizaci terminálu U Fortny v centru Hradce Králové byly také úpravy pro nemotorovou dopravu a rekonstrukce přilehlé křižovatky. Ta patří k nejvytíženějším ve městě, a proto došlo úpravě její podoby na okružní s cílem zajištění větší plynulosti a bezpečnosti jak automobilové, tak i pěší a cyklistické dopravy.

Bezpečnost dopravy v Hradci Králové byla posílena také vybudováním chodníků v lokalitách Rybova – Čajkovského či Spojovací ulici. Na těchto investičních nákladech se ITI Hradecko-pardubické aglomerace podílelo dotační částkou 25 milionů korun.

Komfortně veřejnou hromadnou dopravou

Dlouhodobé upřednostňování individuální automobilové dopravy na úkor cestování veřejnou hromadnou dopravou je trendem dnešní doby. I proto se Hradecko-pardubická aglomerace zaměřila také na zvýšení úrovně cestování veřejnými prostředky.

Klíčové projekty představuje zejména vybudování dopravních terminálů v největších sídlech území, a to v Hradci Králové, Pardubicích (2), Chrudimi, Přelouči, Jaroměř a v Chlumci nad Cidlinou. Výstavba a rekonstrukce celkem sedmi přestupních uzlů, jejichž nedílnou součástí se stala také výsadba zeleně či obnova vodních prvků, zvýšily komfort cestujících nejen na cestách v naší aglomeraci, ale i za jejími hranicemi. Nedílnou součástí těchto projektů, na kterých se dotace podílela částkou 230 milionů korun, bylo také vybudování infrastruktury pro parkování osobních automobilů a jízdních kol.

Zlepšení materiálního zázemí se dočkaly také dopravní podniky v Pardubicích a Hradci Králové, a to zejména díky pořízení nových nízkoemisních a bezemisních vozidel a rozšíření sítě trolejbusových tratí. V Pardubicích se podařilo nakoupit čtyři parciální trolejbusy, které dokáží bez trakčního vedení ujet bezmála 10 kilometrů. K prodloužení sítě trolejbusových tratí došlo díky výstavbě dalších úseků v Trnové a Ohrazenici, z Dukly přes most u Parama na hlavní nádraží, ve Studentské ulici a dovedení trakce na obřatiště Zámeček, včetně obnovy měřírny Stadion, o celkové délce téměř 6 kilometrů. V Pardubicích se

navíc povedlo modernizovat odbavovací systém a cestující tak mohou ve vozidlech MHD pohodlně zaplatit jízdné pomocí své platební karty.

Ani v Hradci Králové nezaháleli, a tak došlo k rozšíření vozového parku, a to prostřednictvím pořízení šesti trolejbusů s pomocným bateriovým pohonem. Současně byla vybudována další část trolejbusové tratě v ulici Pod Stráním dosahující délky téměř kilometr, a to včetně výstavby zázemí v podobě dvou měníren. Dotační podpora dosáhla částky bezmála 230 milionů korun.

Podpora plynulosti dopravy v jádrových městech byla hlavním cílem komplexních projektů inteligentního řízení dopravy (ITS) v Pardubicích a Hradci Králové. Ačkoliv se obě krajská města vydala odlišnou cestou jejich přípravy a realizace, cílem obou investic s dotací více než 211 milionů korun bylo vybudování komplexních systémů zaměřených na optimalizaci dopravy, a to například formou zavedení řízení světelné signalizace s cílem preference MHD, poskytnutí aktuálních informací řidičům o volných parkovacích místech ve městě či prostřednictvím sběru dat o reálném provozu s cílem dalšího zvýšení plynulosti provozu.

Věděli jste, že...

Celkem jsme podpořili 39 dopravních projektů.

Prvním dokončeným projektem byl v říjnu 2018 Přestupní terminál veřejné dopravy v Přelouči.

Nejvyšší dotační podporu získal projekt Inteligentní dopravní systém v Hradci Králové, a to 157 820 847,84 Kč.

Sedm terminálů podpořených v naší aglomeraci ročně využije více než 7 milionů cestujících.

Pracovní skupinu Doprava postupně řídili dva tematictí koordinátoři, Tomáš Kořínek a Roman Sodomka.

Do popředí turistického zájmu

Věděli jste, že území Hradecko-pardubické aglomerace patří z hlediska oblíbenosti turistů mezi nejméně navštěvované regiony a místní pamětové instituce ne vždy fungují v podmínkách, které by si ochrana sbírkových předmětů či knihovnických fondů zasloužila? Už na počátku programového období 2014–2020 bylo jasné, že naše území má co nabídnout, bylo „pouze“ potřeba najít potřebné prostředky a atraktivitu regionu tak pozvednout.

Peněz není nikdy dost, ale trůfneme si tvrdit, že v oblasti památek to platí dvojnásob. Často nešetrné zásahy realizované v minulých desetiletích, degradace objektů vinou jejich využívání pro „nekulturní“ účely a nedostatek financí na jejich údržbu vedly k znehodnocení řady objektů. Stejně tak uchovávaní cenných sbírkových předmětů neprobíhalo pokaždé v odpovídajících podmínkách a hrozilo nenávratné poškození hodnotných exponátů.

Už v roce 2014 si naše aglomerace uvědomovala, že hodnota kulturního dědictví je nevyčísitelná, a proto bude naším cílem získat na tuto oblast co nejvíce peněz. Díky postupnému navýšování prostředků se z původních 654 milionů rezervovaných u Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) alokace vyšplhala až na 933,3 milionů korun. A to nebylo vůbec málo, protože v této oblasti jsme ze všech ITI získali nejvíce peněz.

Paměť našich předků

Taky jste nevěděli, co si představit pod termínem „pamětová instituce“? Trochu tajuplný název skrývá, zjednodušeně řečeno, jakoukoliv knihovnu nebo muzeum. A těch máme v naší aglomeraci dost, největší z nich se nacházejí v Pardubicích a Hradci Králové. Vzhledem k nastavení dotačních podmínek, které umožnily pouze financování krajských knihoven a muzeí, jejichž návštěvnost překročila 30 tisíc osob ročně, mohly být podpořeny pouze instituce v jádrových městech.

Největším projektem, jenž realizoval Královéhradecký kraj, se stalo SMART-muzeum: modernizace depozitářů, technického a technologického zázemí. Tato investice přesahující částku 300 milionů korun s dotační podporou 200 milionů z ITI se dotkla budovy Gayrových kasáren, kde je nejen sídlo Muzea východních Čech v Hradci Králové, ale současně také depozitář pro ochranu sbírkových předmětů či restaurátorská pracoviště. Působivá skleněná přístavba zcela proměnila tvář stávajícího objektu a návštěvníkům nabídla také pohled na zbytky původního městského opevnění. Objekt je navíc součástí městské památkové zóny, ve které se nachází zrcadlově stejná budova tzv. Vrbenského kasáren, s jejichž proměnou plánuje kraj pokračovat.

Od roku 2019 má Východočeské muzeum v Pardubicích nový depozitář, kam se mohly přestěhovat sbírkové předmě-

ty z nevyhovujících prostor na zámku. Novostavba Pardubického kraje v městské části Ohrazenice nabízí nejen zázemí pro umístění sbírkových fondů, ale také moderní vybavení pro odbornou práci s nimi. Dotační podpora téměř 70 mil. Kč navíc pomohla vybudovat digitalizační pracoviště a současně zpřístupnit sbírkové předměty veřejnosti, a to jak v elektronické podobě, tak formou prostor pro jejich prezenční studium.

Nejmenším a současně jediným projektem v oblasti knihoven, který zrealizoval Královéhradecký kraj, byla podpora Studijní a vědecké knihovny (SVK HK) v Hradci Králové. Ta díky dotaci více než 9,5 mil. Kč docílila zvýšení ochrany svého fondu, a to mj. díky posílení klimatizace. Současně došlo k modernizaci infrastruktury pro ukládání a zálohování digitalizovaných dokumentů, a to nejen

SVK HK, ale také dalších pamětových institucí (např. Muzea východních Čech v Hradci Králové). Celkově byla do oblasti pamětových institucí investována dotační podpora téměř 270 milionů korun.

Není zámek jako hrad

Památky jsou jako černá díra na peněze. Často proto není ve finančních možnostech majitelů zajistit jejich kompletní obnovu a investice se omezují pouze na řešení havarijních situací. V naší aglomeraci naleznete širokou škálu rozmanitých památek, které čekaly na to, až jim bude vdechnut nový život. To se podařilo v případě sedmi národních kulturních památek, které svým návštěvníkům zpřístupnily nové prostory.

Nejrozsáhlejší investice se dočkala dominanta našeho regionu, hrad Kunětická hora ve správě Národního památkového ústavu, který prošel dvěma etapami úprav s dotační podporou více než 120 mil. Kč. Návštěvníkům nabízí nejen opravený hradní palác, včetně nové tesařské vestavby s výhledem do širokého okolí, ale také prostor pro menší divadelní přestavení. Těto etapě předcházela oprava Jurkovičova paláce v západní části objektu, kde vznikl nový návštěvnícky okruh věnovaný nejen osobě tohoto významného architekta, ale také historii hradu. Obnova se dotkla i zázemí pro veřejnost, a to mj. v podobě návštěvníckého centra umístěného v nové dřevěné verandě na nádvoří.

Na území města Pardubice se podařilo podpořit celkem tři památky. Největší dotace z nich, 95 milionů korun, se dočkal Zámek Pardubice. Rozsáhlý projekt realizovaný Pardubickým krajem v sobě zahrnoval nejen vytvoření nové expozice

věnované Pernštejnům a vznik nových výstavních prostor, ale rovněž vybudování konzervátorsk-restaurátorských dílen. Velkým lákadlem pro návštěvníky se pak stala interaktivní zbrojnice, kde je možné vyzkoušet si repliky vystavených zbraní.

Opodál stojí tzv. Příhrádek propojující centrum města se zámek. Tento historický prostor se v roce 2014 nacházel v havarijním stavu a veřejnosti nebyl přístupný. Dotace bezmála 45 milionů korun pomohla zachránit tři památkově chráněné objekty, v nichž vzniklo knihovnické centrum pro veřejnost, expozice Vokolkovy tiskárny a nové sídlo zde našlo také detašované pracoviště krajské knihovny.

Nedůstojný stav národní kulturní památky Zámeček v Pardubicích volal po zcela nové podobě, kterou získal díky 20 milionové dotaci. Památník ve vlastnictví města připomínající události po atentátu na říšského protektora Reinharda Heydricha nyní nabízí novou

expozici v prostorách muzea umístěného z větší části pod terémem, kde zážitkovou formou seznamuje návštěvníky s atmosférou doby a otevírá cestu k pochopení kořenů nacistické ideologie. Budova muzea se zelenou střechou splývá s terémem a postupně přechází v park s mlatovými cestami, který je volně přístupný veřejnosti.

Obnova objektu na Eliščině nábřeží, v němž jsou umístěny výstavní prostory Muzea východních Čech v Hradci Králové, úzce souvisí s projektem SMARTmuzeum. Budova Jana Kotěry vlastněná městem, včetně přilehlého parku, se díky více než 70 mil. Kč z ITI dočkala kompletní rekonstrukce interiérů i exteriérů, čímž došlo ke zpřístupnění nových prostor muzea. Návštěvníci se mohou v rámci nové expozice seznámit s historií Hradce Králové, pohled na město z jiné perspektivy nabízí nově zpřístupněná terasa.

Na severu aglomerace, v části města Jaroměř, se dočkala dílčí obnovy vojen-

ská pevnost Josefov. Rozsáhlý areál vyžaduje obrovské investice v řádech několika miliard korun, které však nejsou ve finančních možnostech města Jaroměř, jenž je jeho vlastníkem. Rekonstrukce proto probíhá postupně a téměř 90 miliony jsme mohli přispět i my. Dotační projekt se dotkl stavební obnovy objektů Bastion IV, který je využíván pro umělecké aktivity, Rave-

linu XIII a kurtiny mezi Bastionem III a Bastionem IV.

Výjimečný příběh

Do oblasti památek ze zdrojů ITI směřovalo téměř 655 milionů korun. Samostatnou kapitolu v rámci těchto prostředků představuje mimořádný příběh rekonverze areálu Automatických mlýnů, o němž se dočtete v příštím čísle.

Věděli jste, že...

Celkem jsme podpořili 13 projektů v oblasti kultury. Prvním dokončeným projektem byl z hlediska dotace nejmenší a zároveň jediný projekt zaměřený na knihovny, a to Zvýšení ochrany fondu a komplexní řešení ukládání a zálohování digitálních dokumentů v Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové.

Nejvyšší dotační podporu získal projekt SMARTmuzeum: modernizace depozitářů, technického a technologického zázemí Muzea východních Čech v Hradci Králové, a to 200 mil. Kč.

Sedm podpořených národních kulturních památek pomůže nárůstu turistické atraktivita naší aglomerace navýšením počtu jejich návštěvníků o nejméně 48 tisíc osob ročně.

Pracovní skupinu Kultura a vzdělávání postupně řídili čtyři tematictí koordinátoři, Vladimír Springer, Václav Víška, Martin Hubáček a Michaela Kudynová.

Investice do vědy i podnikání

Řada regionů v republice se v posledních letech potýká s problémem tzv. brain drainu, tedy s odlivem vzdělaných a kvalifikovaných lidí za lepšími příležitostmi. I proto je snahou méně atraktivních lokalit nabídnout srovnatelné uplatnění pro pracovníky ve vědě a výzkumu jako v rozvinutějších regionech a stejně tak vytvářet atraktivní prostředí pro rozvoj podnikatelských aktivit.

Slabá úroveň spolupráce výzkumných organizací a firem, nedostatečná funkce podpůrných organizací výzkumu, vývoje a inovací či nízká schopnost získat a zejména udržet zahraniční pracovníky v aglomeraci. To všechno byly problémy, jimž musela aglomerace čelit a k jejichž zlepšení mohly peníze z ITI aktivně přispět.

Financování projektů na podporu výzkumných organizací a podnikatelských subjektů, které spolu často úzce souvisí, měly pomoci prostředky ze dvou zdrojů: Operačního programu výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) ve výši 413,95 mil. Kč a Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) dosahující částky 296 mil. Kč.

Spolupráce výzkumných organizací a firem

Vzhledem ke slabinám aglomerace byla dotační podpora zacílena především na rozvoj spolupráce soukromých podniků a výzkumných organizací. Těmi jsou kromě univerzit, které v území působí, také Fakultní nemocnice v Hradci Králové nebo některé firmy. Díky do té doby nevídané spolupráci mezi subjekty v pardubické i hradecké části aglomerace se podařilo zrealizovat šest projektů s dotační podporou přesahující 381 mil. Kč z OP VVV.

Do projektů zaměřených na předaplikační výzkum a dlouhodobou mezisektorovou spolupráci se zapojilo celkem šest výzkumných organizací (Univerzita Pardubice, Univerzita Hradec Králové, Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Hradci Králové, Farmaceutická fakulta Univerzity Karlovy v Hradci Králové, Fakultní nemocnice v Hradci Králové a společnost TOSEDA s.r.o.), a to jak v roli žadatele, tak partnera, a šest firem (ERA a.s., RETIA, a.s., RADOM s.r.o., Mikroelektronika s.r.o., ČD – Informační Systémy, a.s., Oltis Group a.s.).

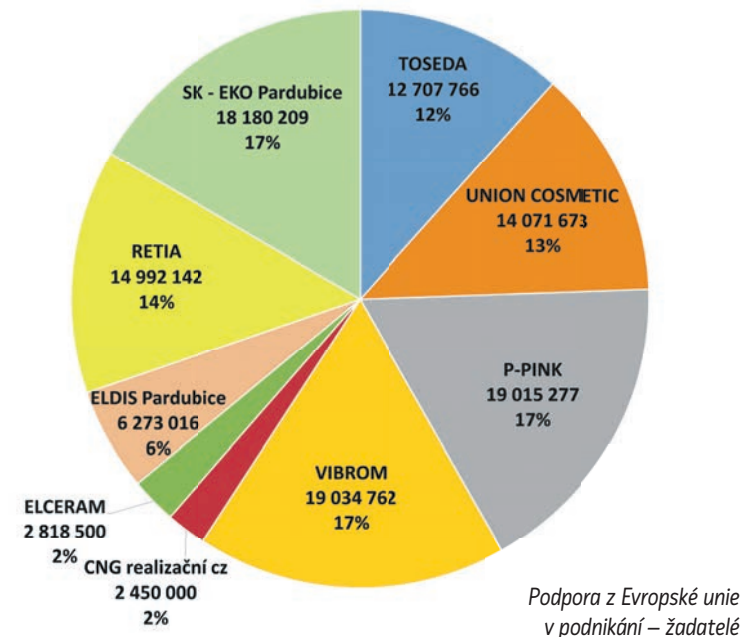
V rámci projektů se podařilo posílit mezioborovou spolupráci ve výzkumu

nanomateriálů, podpořit vývoj inovativních léčiv pro nádorová i neurodegenerativní onemocnění, pomoci zjednodušit vyšetření a diagnostiku pro předcházení předčasným porodům či zafinancovat rozvoj systémů pro zabezpečení a řízení dopravy a logistiky.

Příležitost pro podnikatele Šanci splnit si své podnikatelské sny dostaly i malé a střední podniky, stejně jako inovační centra. Celkově uspělo 12 projektů, které využily dotaci z OP PIK

dosahující 110 mil. Kč. Navzdory tomu, že se celou alokaci určenou pro Hradecko-pardubickou aglomeraci nepodařilo vyčerpat, byla realizována řada zajímavých investic.

V území vzniklo nové sídlo pro Pardubický podnikatelský inkubátor (P-PINK) pomáhající začínajícím podnikatelům. Firma TOSEDA díky ITI získala nové prostory pro vývoj a testování materiálů využitelných v kosmickém průmyslu. Společnost RETIA, a.s. ve spolupráci

s Univerzitou Hradec Králové zrealizovala výzkum v oblasti radarových a bezpečnostních systémů, jehož výsledkem je prototyp zařízení s nově vyvinutým radarovým systémem. ELDIS Pardubice, s.r.o. se podařilo uspět s projektem pořízení moderních technologií pro výzkum a vývoj v oblasti radarových systémů a systémů pro řízení letového provozu.

Firma UNION COSMETIC s.r.o. získala prostředky na rekonstrukci bývalého zemědělského areálu v Nepasicích pro skladování a přípravu kosmetických přípravků. Demolice stávajícího a výstavba nového objektu v bývalém zemědělském areálu v Jeníkovcích zajistila firmě VIBROM spol. s.r.o. prostor pro uskladňování materiálů a výrobu drobných

kovových dílů pomocí technologie MIM (Metal Injection Moulding). Společnost SK-EKO Pardubice s.r.o. uspěla hned se dvěma projekty. Nejprve s žádostí na opravu haly v průmyslovém areálu v Rybitví za účelem dalšího nakládání s odpady, a to např. jejich třídění či pro kovodělnou výrobu. Druhá žádost zajistila prostředky na rekonstrukci a přístavbu bývalé rozvodny v Semtíně s dalším využitím pro ekologickou likvidaci autovraků.

CNG realizační cz, s.r.o. získala prostředky na vývoj nového typu vysokotlakého kryogenního čerpadla na zkapalněný zemní plyn, které je unikátní jak z hlediska menších rozměrů, tak nízké energetické náročnosti jeho provozu.

Novou laboratoř pro výrobu pokročilé keramiky z nitridu hliníku s vysokou vodivostí díky dotaci z ITI pořídila firma

ELCERAM a.s., zabývající se mj. výrobou a průmyslovou výrobou keramických dílů.

Věděli jste, že...

Celkem jsme podpořili 6 projektů v oblasti vědy a výzkumu, podnikatelé uspěli se 12 žádostmi.

Prvním dokončeným projektem byl v září 2020 prototyp zařízení s novým radarovým systémem společnosti RETIA, a.s.

Nejvyšší dotační podporu získal projekt Posilování mezioborové spolupráce ve výzkumu nanomateriálů a při studiu jejich účinků na živé organismy – NANOBIO realizovaný Univerzitou Pardubice, a to 95 938 686,26 Kč.

Projekty výzkumných organizací vyústily v podání 10 mezinárodních patentových přihlášek.

Pracovní skupinu Vysoké školy a podnikatelé postupně řídili dva tematičtí koordinátoři, Daniel Všetečka a Tomáš Vlasák.

Lepší voda v aglomeraci

Premýšleli jste někdy nad tím, odkud se dostává voda do našich kochoutků? Jak technologicky náročné jsou procesy čištění, než se můžeme napít? Kolik jedna čistírna vody dokáže vyprodukovat litrů životně nezbytné tekutiny a do kolika domácností se dostane? A kam vlastně putuje voda, která končí v kanalizaci?

Životní prostředí nesporně patřílo mezi klíčové problémy území. Navzdory tomu, že se naší aglomeraci podařilo po dlouhých debatách u Operačního programu Životní prostředí (OP ŽP) zarezervovat nejvyšší objem dotačních prostředků ze všech programů, a to 200 mil. Kč, byla v této oblasti zrealizována vůbec nejnákladnější investice. Finance nakonec směřovaly do dvou projektů: modernizace úpravny vody v Hrobicích a dobudování kanalizační sítě v městské části Pardubice – Opočínku.

Kvalitnější dodávky z Hrobic

V samém srdci Hradecko-pardubické aglomerace leží obec Hrobice, v jejíž blízkosti byste našli úpravnu vody, která je majetkem akciové společnosti Vodovody a kanalizace Pardubice. Areál nacházející se na půl cesty mezi obcí a elektrárnou Opatovice zajišťuje zásobování pitnou vodou pro obyvatele Pardubicka i okresu Hradec Králové.

Zařízení vybudované koncem 50. let 20. století podstoupilo první rekonstrukci v 90. letech. Kromě toho, že je úpravna hlavním zdrojem pitné vody pro Skupinový vodovod Pardubice, hraje důležitou roli také v rámci Vodárenské soustavy východní Čechy. Její historie sahá do poloviny 90. let 20. století, dokončena byla v roce 1999 a je založena na propojení existujících vodovodů Náchodská, Hradecká, Pardubicka, Chrudimská, Přeloučská i dalších.

Díky tomuto systému je zajištěna zastupitelnost dodávek vody během havárií, zásobování v případech dočasného zhoršení kvality některého ze zdrojů i při trvalejších deficitech v některých oblastech této soustavy. Právě existence vodárenské soustavy umožnila, že během modernizace úpravny v Hrobicích běžný uživatel žádné změny v dodávkách ani kvalitě vody nepocítil.

Náklady investice, která byla podpořena dotací téměř 190 mil. Kč, se vyšplhaly na 650 milionů. Rozpočtově se tak jedná o vůbec největší projekt zrealizovaný v území ITI Hradecko-pardubické aglomerace, který se dotýká více než 80 tisíc jejích obyvatel. Modernizace úpravny v Hrobicích, na niž navázal roční zkušební provoz, byla úspěšně dokončena po třech letech v polovině roku 2023.

Dobudování kanalizace v Opočínku

Kanalizační síť na území města Pardubice pochází z počátku 20. století, budování uceleného systému pak začalo v 50. letech. Nyní společnost Vodovody

a kanalizace Pardubice v oblastech Přeloučska, Holicka a Pardubicka spravuje více než 700 km kanalizační sítě.

V rámci komplexního projektu výstavby kanalizace na Pardubicku se ze zdrojů ITI podařilo zajistit financování připojení poslední městské části Pardubice, Opočínku. Vybudování kilometr a půl dlouhého úseku a zajištění ekologického odvádění odpadních vod pomohl dotační příspěvek bezmála 11 milionů korun. Kromě toho došlo k zastavení vypouštění odpadních vod do povrchových, k vytvoření nového odvodu splaškové vody do kanalizačního systému města Pardubice a k jejímu následnému čištění na čistírně odpadních vod v Rybitví.

Odpady a voda v krajině

Investice do oblasti životního prostředí budou pokračovat i po roce 2021, kdy se zaměříme nejen na maximálně efektivní využití lokálního tříděného odpadu, ale i na řešení adaptačních opatření v krajině v nejzranitelnějších lokalitách aglomerace.

Věděli jste, že...

Podpořili jsme 2 projekty v oblasti životního prostředí.

Navzdory nejnižší rezervaci prostředků se v této oblasti podařilo zrealizovat investičně nejnákladnější projekt Modernizace úpravny vody v Hrobicích v celkové hodnotě 650 milionů korun.

Upravená pitná voda z Hrobic zásobuje celkem 45 obcí.

Pracovní skupinu Životní prostředí postupně řídili dva tematičtí koordinátoři, Karolína Koupalová a Michaela Kudynová.

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

do 31.12. Pernštejnská rezidence – nejstarší renesance v Čechách, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 31.12. Grafiky Ivo Křena, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 21.4. Vlastimil Raška: Mizející svět, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 25.2. Mlýnský ostrov > Mølleøy, Galerie města Pardubic (GAMPA), výstava

do 8.9. Zahraj si Pardubice, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 27.1. Nevypínat! – Marek Rejent, NOV art space, výstava

do 16.1. Hana „Stinka“ Lundiaková: Něžná jednota, Divadlo 29, výstava

do 4.2. Cumulus imperio, Výstavní prostor Mázhauz, výstava

do 29.2. Výstava obrazů – Rebeka Klose, Westie coffee, výstava

do 18.2. Jsem z toho pafl! , Krajská knihovna v Pardubicích – vestibul krajské knihovny, výstava

do 18.2. Svět očima teenagerů, Krajská knihovna v Pardubicích – schodiště krajské knihovny, výstava

12.1. 19:00 Pekařova žena, Východočeské divadlo, divadlo

12.1. 19:00 Večer s nakladatelstvím Adolescent, Divadlo 29 – Klub 29 – malá scéna Divadla 29

13.1. Čarování s pohádkou, Krajská knihovna v Pardubicích, akce pro děti

13.1. 10:00–18:00 Intenzivní kurz akvarelu, Základní škola a Praktická škola Svítání

13.1. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny

13.1. 10:00 Čarování s pohádkou, Krajská knihovna – klubovna dětského oddělení, Krajská knihovna v Pardubicích, akce pro děti

13.1. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Stan-da a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro děti

13.1. 15:00 Měkký kryt a další speciální grafické techniky, Gočárova galerie – Dům U Jonáše, akce pro děti

13.1. 15:00 Nadchnout ilustrací, Gočárova galerie – Dům U Jonáše, komentovaná prohlídka výstavy s kurátorkou

13.1. 19:00 Už tě mám dost / Divadlo Metro, Kulturní dům Hronovická – velký sál, divadlo

14.1. 9:30–14:00 Intenzivní kurz akvarelu, Základní škola a Praktická škola Svítání

14.1. 10:30 a 14:45 Wintershow Pardubice, Východočeské divadlo, závěrečné vystoupení taneční školy SelectDance

14.1. 14:00 Taneční odpolední čaje se skupinou Chorus, Kulturní dům Hronovická – velký sál

14.1. 17:00 Dynamo Pardubice – Mladá Boleslav, enteria arena – velká hala, hokej

15.1. Faerské Ostrovy a Grónsko, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, přednáška

15.1. 14:00 Sociální zajištění seniorů v Pardubicích a okolí, Seniorcentrum, přednáška

15.1. 18:00 Tomáš Hájek – Faerské ostrovy a Grónsko, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, přednáška

15.1. 18:30 Chléb a sůl, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub

15.1. 18:30 Hry Václava Havla, Institut paměti národa

15.1. 19:00 Velká zebra aneb Jak že se to jmenujete, Východočeské divadlo, divadlo

16.1. 18:00 Do nebes!, Východočeské divadlo, divadlo

17.1. 13:30 Kanárský ostrov Tenerife od A do Z 2005, Seniorcentrum, promítání

17.1. 16:00 CK Bloudění, Fotografická procházka se Zuzanou Capouškovou, sraz v 16.00 u kavárny Lonkofka v Polabinách, fotografická procházka se Zuzanou Capouškovou

17.1. 17:00 Do nebes!, Východočeské divadlo, divadlo

17.1. 17:00 Krásy přírody (Velký bariérový útes, Aljaška), Archa – Sbor Církve bratrské, přednáška, promítání

17.1. 19:00 Orlando, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo

18.1. Řecko, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, cestopisná přednáška

18.1. 10:00 a 17:00 Václav Radimský (1867–1946), Gočárova galerie v Automatických mlýnech, přednáška

18.1. 17:00 Pěvecký sbor „Návrat“, Seniorcentrum

18.1. 18:00 Maryša, Východočeské divadlo, divadlo

18.1. 18:00 Setkání křesťanů pardubických církví, Archa – Sbor Církve bratrské

18.1. 19:00 Barocco sempre giovane – Kalliope Trio Prague, Hudební sál Radnice, koncert

18.1. 19:00 Hudební hospoda, Doli Klub, koncert

19.1. 10:00 Maryša, Východočeské divadlo, divadlo

19.1. 14:00 Posezení s harmonikou, Seniorcentrum

19.1. 18:00 Normální debil 1, Východočeské divadlo, divadlo

19.1. 19:00 Dívčí válka, Doli Klub, divadlo

19.1. 19:00 Improshow – hostují Paletáci, Divadlo Exil, divadlo

19.1. 21:00 Refew & Jaroslav Oláh v Pardubicích, Music club Žlutý pes, koncert

20.1. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny

20.1. 10:00 Kouzelná lucerna, Dům dětí a mládeže Beta – odloučené pracoviště Dubina, akce pro děti

20.1. 11:00 Tajný kryt, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, dětská prohlídka krytu civilní obrany

20.1. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Stan-da a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro děti

- 20.1. 13:00 Kryt civilní obrany, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, prohlídka
- 20.1. 14:00 Mnoho typů monotypu, Gočárova galerie – Dům U Jonáše, výtvarný workshop pro děti 6+
- 20.1. 18:00 BK KVIS Pardubice – USK Praha, Sportovní hala Dašická, basketbal
- 20.1. 19:00 Akce bez stresu: Žádný stres + hosté, ABC Klub – hlavní sál, koncert
- 20.1. 19:00 Pan Kaplan má třídu rád, Východočeské divadlo, divadlo
- 20.1. 19:00 Stresor, Restaurace Rosignano, koncert
- 20.1. 20:00 Winter Violence 12, Ponorka – hudební klub, koncert
- 21.1. 15:00 Pohádky pana Pohádky, Kulturní dům Hronovická – velký sál, divadlo
- 21.1. 16:00 SPRD Paprd Kašpárkova zhoubá: O smutném tygroví + výtvarná dílna, Divadlo 29 - Sál divadla, divadlo
- 21.1. 18:00 Dynamo Pardubice – Oceláři Třinec, enteria arena – velká hala, hokej
- 21.1. 18:00 Normální debil 2, Východočeské divadlo, divadlo
- 22.1. 8:30 a 10:00 O dvanácti měsíčkách, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, akce pro děti
- 22.1. 10:00 Pondělní pábení, Knihovni centrum u Vokolků na Příhrádce – grafický ateliér, workshopy pro seniory
- 22.1. 10:00 Tradice netradičně, Gočárova galerie – Dům U Jonáše, výtvarný workshop dospělých a seniory
- 22.1. 18:30 Václav Marhoul o svých filmech, o inspiraci... a vůbec, Institut paměti národa, přednáška
- 22.1. 18:30 Fremont, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub
- 22.1. 19:00 Fifty, Východočeské divadlo, divadlo
- 23.1. 9:30 Hodiny, Dům dětí a mládeže Beta, dílny pro seniory
- 23.1. 17:00 Vše o mužích, Východočeské divadlo, divadlo
- 23.1. 19:00 Jídelní vůz, Východočeské divadlo, divadlo
- 23.1. 19:00 Viktorie Vášová: Prstíčky si řežeš a páliš, Automatické mlýny, divadlo
- 24.1. 9:30 Fantastické divadlo, Východočeské divadlo, divadlo
- 24.1. 14:00 Studánka – O šamanech a kouzelných pohádkách, Seniorcentrum, přednáška
- 24.1. 16:30 Dobrý proti severáku, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 24.1. 17:00 Martin Janíček: Vnitřní systém, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, vernisáž výstavy
- 24.1. 17:00 Španělsko II, Archa – Sbor Církve bratrské, videosnímek
- 24.1. 19:00 Blbec k večeři, Východočeské divadlo, divadlo
- 24.1. 19:00 Fantastické divadlo, Východočeské divadlo, divadlo
- 24.1. 19:00 Sestry z kouřové sauny, Divadlo 29 – Sál divadla, promítání
- 25.1. 16:30 Čarodky aneb Žena bez espritu a muž s fluidem hledají společnou chemii, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 25.1. 18:00 Ekumenická bohoslužba, Kostel sv. Bartoloměje
- 25.1. 18:00 Tanzanie, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, cestopisná přednáška
- 25.1. 19:00 Caveman, Kulturní dům Hronovická – velký sál, divadlo
- 25.1. 19:00 Lautrec a Jirka Imlauf / Houpací koně, Dolí Klub, koncert
- 25.1. 19:00 Seroš maraton: Výzkumák / Matka útočí / Agent 4PH5 zasahuje, Divadlo Exil, divadlo
- 25.1. 19:00 Třináctkrát za svědka, Východočeské divadlo, divadlo
- 26.1. 16:30 Písničky bez muziky s muzikou, Východočeské divadlo – Podium v klubu
- 26.1. 17:00 A. Saavedra / Fat Cabaret: lásky, strach a žen nekonfekčních žen, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 26.1. 18:30–23:00 Latino párty na zámku s workshopem, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum
- 26.1. 19:00 Neběhej s nůžkami v ruce, Divadlo Exil, divadlo
- 26.1. 19:00 Dějiny měření v astronomii a Staroměstský orloj, Hvězdárna barona Artura Krause, přednáška
- 26.1. 19:00 Sen čarovné noci, Východočeské divadlo, divadlo
- 26.1. 19:30 Štěpán Kučera: Alžírské arabesky, Divadlo 29 – Klub 29 – malá scéna Divadla 29
- 26.1. 20:00 Debustrol a Hejtman v Pardubicích, Music club Žlutý pes, koncert
- 27.1. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 27.1. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro děti
- 27.1. 13:00 Prohlídka Pernštejnské truhly, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, prohlídka
- 27.1. 14:00 Zahraj si Pardubice, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, interaktivní prohlídka
- 27.1. 15:00–17:00 Koláž, Gočárova galerie – Dům U Jonáše, výtvarný workshop pro děti 6+
- 27.1. 15:00 Nadchnout ilustrací, Gočárova galerie – Dům U Jonáše, komentovaná prohlídka výstavy s ilustrátorkou
- 27.1. 15:30 Žena filmového kritika, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 27.1. 17:00 Nezapomenutelná dvacátá, Gočárova galerie – Dům U Jonáše, autorské čtení knihy s ilustrátorkou R. Fučíkovou
- 27.1. 17:00 Tradiční vánoční koncert – Vojtěch Pelka, Evangelický kostel
- 27.1. 18:00 Pan Kaplan má třídu rád, Východočeské divadlo, divadlo
- 27.1. 18:00 Sokoli Pardubice – FBC Liberec, Sportovní hala Dašická, florbal
- 27.1. 19:00 Galavečer Východočeské oblasti České jezdecké federace, ABC Klub
- 27.1. 19:30 Police Symphony Orchestra, enteria arena – velká hala, koncert
- 27.1. 20:00 Krausberry v Pardubicích, Music club Žlutý pes, koncert
- 28.1. 15:00 Tři oříšky, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 28.1. 15:30 Světový tenor Paolo Lardizzone, Hudební sál Radnice, koncert
- 28.1. 17:00 Dynamo Pardubice – Rytíři Kladno, enteria arena – velká hala, hokej
- 28.1. 20:00 Schrödingerova kočka, Východočeské divadlo, divadlo
- 29.1. 18:30 Nic, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub
- 29.1. 18:30 Život novinářského všežravce, Institut paměti národa, přednáška
- 29.1. 20:00 Galavečer smíchu, Východočeské divadlo, závěr Grand festivalu smíchu
- 30.1. 17:00 Velká zimní aniLABí premiéra • Tonda, Slávka a kouzelné světlo, Divadlo 29, promítání

30.1. 18:00 Dynamo Pardubice – Plzeň, enteria arena - velká hala, hokej

30.1. 19:00 Makropulos musical, Východočeské divadlo, divadlo

31.1. 9:00 a 15:00 Muzejní akademie 2023/2024, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, program pro aktivní seniory

31.1. 10:30 Přestupní Stanice: Strach (studio Laik), Východočeské divadlo, divadlo

31.1. 17:00 Pardubice – komorní město (po r. 1560), Archa - Sbor Církve bratrské, přednáška

31.1. 17:30 Blázinec boží, Východočeské divadlo, divadlo

31.1. 18:00 Pololetní koncert, Hudební sál radnice

31.1. 19:00 Mírek Paleček – Pocta písničky, Doli Klub, koncert

31.1. 19:00 Můj vzor, Božský Karel, Kulturní dům Hronovická – velký sál, koncert

31.1. 19:00 Odvrácená strana Měsíce, Divadlo Exil, divadlo

1.2. Dou Naboso a Falešná karta, Doli Klub, koncert

1.2. 18:00 Austrálie, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, cestopisná přednáška

2.2. 10:00, 13:00, 15:00 Zažij si Pardubice v muzeu! Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, pololetní prázdniny

2.2. 18:00 Dynamo Pardubice – Sparta Praha, enteria arena – Velká hala, hokej

3.2. Florbalový ples 2024, Sokolovna

3.2. 8:30 Ornitologická vycházka, Zámek Pardubice – sraz v 8.30 před nádražím ve Stéblové (počkáme na vlaky z Pardubic i Hradce Králové), vycházka za zimujícími vodními ptáky

3.2. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny

3.2. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Stan-da a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro děti

Cestovatelské večery KČT Slovan Pardubice v roce 2024

V únoru a březnu tohoto roku se opět uskuteční seriál cestovatelských večerů pro veřejnost, který s některými vynucenými přestávkami pořádá každoročně turistický odbor KČT Slovan Pardubice. Promítání „světelných obrazů z cest“ doprovází Klub českých turistů od jeho založení v roce 1888 v Praze.

Pardubice se za Prahou příliš neopozdily. První odbor zde vznikl již v r. 1894. Letos oslavíme 130 let od jeho založení.

V našem odboru bývalo promítání fotografií a diapozitivů z výletů pravidelnou součástí výročních schůzí. Někdy se promítalo i při jiných příležitostech. Obrázky byly pochopitelně

provázány výkladem a osobními vzpomínkami.

Do r. 1989 se turistické výlety uskutečňovaly převážně na území ohraničeném státními hranicemi. Konec roku 1989 již byl charakterizován explozí zájmu o sousední Rakousko a v dalších letech se zájem rozšířil na celý svět.

Čeští turisté se uměli uskrovnit a cestování zvládali s minimálními náklady. Postupně se úroveň cestování našich občanů vyrovnala standardům obvyklým v civilizovaném světě. Rovněž se rozšířily možnosti poznávání exotických zemí a vzrostl počet zájemců o zhlédnutí záznamů ze zahraničních cest.

Kromě diapozitivů a záznamů digitálních fotoaparátů se objevily i digitální videozáznamy kamer a mobilů.

KČT Slovan Pardubice zahájil promítání pro veřejnost. Z počátku jsme necítili potřebu promítání dokumentovat a archivovat. Sdílení našich záznamů a dojmů z cest s ostatními zájemci jsme považovali za naši zájmovou činnost, která pomáhá obohacovat kulturní život našeho města. Toto přesvědčení zastáváme dodnes. Nevybíráme vstupné a za přednášky nejsme odměňováni ničím kromě potlesku.

Pro zajímavost jsme začali cestovatelské večery zaznamenávat od r. 2006. V letech 2006 až 2011 se pro-

mítalo v salonku Evropského spolkového domu. Od r. 2012 jsme se přemístili do většího Kašparova sálu v Krajském úřadu, kde pořádáme cestovatelské večery dosud.

Od 1. února 2006 dodnes se uskutečnilo 100 přednášek (přesně!). Každá přednáška se zabývá určitou oblastí světa, proto i počet přednesených témat je roven 100. V letošním roce se tento počet zvýší na 108.

Program najdete v Radničním zpravodaji v rubrice Kam v Pardubicích, na stránkách TIC Pardubice a stránkách KČT Slovan Pardubice. Upřímně vás zveme k účasti a těšíme se na vás.

Josef Kotyk, KČT Slovan Pardubice

Informace o dotačních programech pro rok 2024

Statutární město Pardubice vyhláší pro rok 2024 Podmínky dotačních programů na podporu činností v oblasti sportu, kultury, volnočasových, vzdělávacích, prarodinných aktivit dětí i dospělých, cestovního ruchu a bezbariérovosti.

Žádosti o poskytnutí dotací v rámci příslušných dotačních programů je možné podat pouze elektronicky prostřednictvím aplikace Portál občana: Program podpory sportu – Program podpory kultury – Program podpory cestovního ruchu – Program podpory bezbariérovosti – Program podpory volnočasových, vzdělávacích a prarodinných aktivit, vše v termínu **od 19. 1. do 7. 2. 2024**. Informace o jednotlivých dotačních programech nalezne-

te na webových stránkách statutárního města Pardubice www.pardubice.eu/dotace. Na této adrese jsou v současné době zveřejněny Podmínky všech dotačních programů (Výzvy k podávání žádostí o poskytnutí dotací)

Bližší informace podají správci dotačních programů: za oblast sportu Jana Kroupová, tel. 466 859 473, e-mail jana.kroupova@mmp.cz; Radek Strejček, tel. 466 859 513, e-mail radek.strejcek@mmp.cz; za oblast kultury Jitka Chaloupková, tel. 466 859 512, e-mail jitka.chaloupkova@mmp.cz; za oblast volnočasových, vzdělávacích a prarodinných aktivit, cestovního ruchu a bezbariérovosti Petra Šnejdrová, tel. 466 859 438, e-mail petra.snejdrova@mmp.cz.

Město Pardubice vyhláší v rámci financování také záměr poskytnutí dotací v sociální a zdravotní oblasti z rozpočtu města na rok 2024.

Důvodem vyhlášeného záměru je podpora sociální a zdravotní oblasti ve městě Pardubice vycházející z potřeby zachování, případně rozvoje komplexní sítě poskytovatelů sociálních služeb a podpora zdravotní oblasti ve městě Pardubice vycházející z potřeb osob se zdravotním postižením.

Od 19. 1. do 28. 1. 2024 mohou poskytovatelé sociálních služeb dle zákona o sociálních službách (mimo organizace zřizované obcemi, kraji nebo státem), poskytovatelé sociálních služeb mimo zákon o sociálních službách a organizace

provazující veřejně prospěšnou činnost ve zdravotní oblasti na území města Pardubice podávat žádosti o dotace z Programu podpory v sociální a zdravotní oblasti na rok 2024.

Program je rozdělen na 2 dotační tituly: **Sociální oblast – registrované služby, Sociální a zdravotní oblast – neregistrované služby.**

Formuláře do obou dotačních titulů budou k dispozici v elektronické podobě v aplikaci „Portál občana“, více na stránkách www.pardubice.eu/uredni-deska a na www.pardubice.eu/urad/radnice/verejna-podpora-dotace-a-granty/. Informace podají Daniela Víznerová, tel. 466 859 623, nebo Marcela Ožďanová, tel. 466 859 144.

Diskuzní fórum

Koupaliště Cihelna? Město Pardubice na křižovatce

Město Pardubice opět řeší koupaliště Cihelna. Dlouho zanedbávaný areál, který prošel rozsáhlou rekonstrukcí naposledy v roce 2000, má slibnou budoucnost, ale také několik nedořešených kontroverzí.

Současná rekonstrukce, kterou provádí firma Agrostav Pardubice a.s., by měla vyjít zhruba na závratných 140 mil. Kč, ze zkušeným provozem v období června až srpna 2024.

Dosud se o areál starala firma Petra Ministra, která bohužel nedokázala udržet areál koupaliště v dobrém stavu. Důvod takto rozsáhlých rekonstrukcí je tak způsoben i dosavadní špatnou údržbou. Město tedy musí vynaložit značné finanční náklady na rekonstrukci a přitom omezit služby občanům Pardubic.

Nastalá situace proto přináší několik důležitých otázek ohledně budoucí správy koupaliště. Někteří chtějí ponechat správu společnosti P. Ministr v.o.s., která se na koupališti již podepsala. Město platilo za údržbu a běžné opravy, přesto se dostalo do situace, kdy musí uvolnit přes 140 mil. Kč na rozsáhlou rekonstrukci. Situace je neprůhledná i z veřejného pohledu, neboť firma P. Ministr v.o.s. byla opakovaně kritizována i kvůli nedostatečné transparentnosti. Na druhé straně je tu možnost využít služeb městské společnosti PAP PARDUBICE o.p.s., která již provozuje úspěšně Aquacentrum Pardubice. Tato organizace má několikaleté zkušenosti s provozováním Aquacentra, výbornou pověst a je zcela pod kontrolou města. Navíc, půjde o kompletně zrekonstruovaný areál, který z logiky věci nebude v následujících letech vyžadovat velkou údržbu.

Je zjevné, že p. primátor je v nelehké situaci, neboť musí rozhodnout, komu bude provoz koupaliště Cihelna přidělen. Ačkoli společnost P. Ministr v.o.s. dovedla areál do zbídačeného stavu, chce tento i nadále provozovat a podporu našla v osobě p. náměstka Rychteckého. Na tomto místě je vhodné poznamenat, že součástí společnosti P. Ministra v.o.s. je i paní Ludmila Ministrová, která je stranicky s p. Rychteckým spřízněna v koalici Žijeme Pardubice.

Někteří ze zastupitelů, ba dokonce i bdělí občané však logicky nerozumí tomu, proč raději nevyužít zavedenou městskou firmu, než sypat veřejné finance soukromé firmě P. Ministra v.o.s.

Politický klub SPD a nezávislí s podporou Trikolory jednomyslně podporují myšlenku svěřit správu koupaliště Cihelna do rukou

PAP PARDUBICE o.p.s. Domníváme se, že plazit soukromému subjektu „za dostupnost“, když existuje lepší vlastní provozovatel, by dokonce mohlo být v rozporu s povinností jednat s péčí řádného hospodáře.

Město Pardubice tedy stojí nejen před zásadním rozhodnutím o budoucnosti koupaliště Cihelna, ale před jasným sdělením pro občany, jak rada města nakládá s veřejným majetkem. **Vítězslav Novohradský, zastupitel města (SPD)**

Arogance moci

Na Magistrátu města a v některých městských společnostech zasahovala Policie ČR. Někteří politici a zaměstnanci byli obviněni v souvislosti s podezřením na systémovou manipulaci veřejných zakázek. Obvinění jsou podezřelí ze zjednaní výhody při zadání veřejné zakázky či zneužití pravomoci úřední osoby, podplacení nebo porušení povinnosti při správě cizího majetku.

Na jednání zastupitelstva rady města dne 27. 11. byly řešeny některé personální dopady této trestní kauzy. Ze současného vedení města ale nepřijal nikdo politicko-manažerskou odpovědnost za tyto události...

Demokratická opozice chtěla některými usneseními nastartovat systémová opatření v činnosti města a jeho společností tak, aby byla minimalizována možnost opakování kauzy. Tato opatření měla být projednána na mimořádném jednání zastupitelstva dne 11. 12. Toto jednání zastupitelstva neproběhlo, protože nebyl schválen program jednání – pro bylo 16 opozičních zastupitelů, kteří pořádky o svolání jednání (a jeden koaliční zastupitel). Ostatní koaliční zastupitelé byli proti, zdrželi se, devět přítomných se ani neobtěžovalo hlasovat. Zastupitelé se po třech minutách rozešli. Neuvěřitelná arogance moci, kdy se koalice odmítla zabývat pečlivě připravenými návrhy...

Mimořádná rada města dne 11. 12. přijala pět usnesení, která v podstatě jinými slovy (a v jednom případě dokonce stejnými slovy) schválila to, co bylo opozicí navrženo na neuskutečněném jednání zastupitelstva. Na šest návrhů z opozičních deseti bylo kladně reflektováno. Dovolím si říci, že nebyť podkladů z dílny ODS, tak by tato usnesení rady nikdy nevznikla.

O dalších navržených bodech usnesení se dalo diskutovat, což koaliční zastupitelé znemožnili. To rozhodně

nevede ke zlepšení činnosti města a k lepší spolupráci koalice a opozice.

Po jednání rady byla svolána tisková konference, kde bylo novinářům předloženo nehorázné tvrzení, že navržená usnesení by na tři roky destabilizovala magistrát. Myslím, že pan primátor a jeho první náměstek by se k nepravdivým a zavádějícím tvrzením snižovat neměli. Většina navržených usnesení měla doporučující či žádající charakter, nikoli charakter ukládací. Rozhodně by nevedly k destabilizaci činnosti magistrátu.

Koalice má většinu jednoho hlasu. Opozice svými návrhy, s kterými dopředu seznámila zástupce všech tří vládnoucích zastupitelských klubů, chtěla zlepšit činnost města, o čemž bohužel koalice arogantně odmítla vůbec diskutovat.

Petr Klimpl, zastupitel města (ODS)

Boj s korupcí? Ale jděte!

Není potřeba blíže popisovat skandál, kdy v poutech specializovaného protimafiánského útvaru skončilo v Pardubicích 19 lidí spjatých i se stranami ve vedení města. Dozvěděli jsme se, že k podezřelé činnosti docházelo dlouhodobě a velmi rafinovaně. Ocenili jsme, že radniční koalice odvolala všechny podezřelé z jejich funkcí. Byl to první dobrý krok, a proto jsme na zasedání 27.11. aktivně nevyvolali hlasování o odvolání rady města. Byla zde malá šance, že to vedení města myslí dobře a chce zahájit tažení za transparentci. V hlasování, které vyvolali jiní, jsme byli většinou pro odvolání. Podepsali jsme žádost o svolání mimořádného zastupitelstva, kde se bude řešit následující postup. Do doby konání mimořádného ZMP jsme my a další zastupitelé zaslali řadu bodů, které jsme chtěli projednat. V den konání jsme se skrze tiskovou konferenci vedení města dozvěděli, že opoziční protikorupční návrhy by na roky mohly destabilizovat magistrát. Kouzlo nechtěného ukázalo, na čem asi chápou naši mocní, že je magistrát založen, když by ho protikorupční návrhy měly destabilizovat, že?

Náměstek Hrabal vyjádřil heslo v duchu socialistické soudržnosti, že celá koalice vyšla z této kauzy (která zasáhla významně jejich řady) pevnější než dříve. Půl hodiny po těchto slovech začalo mimořádné jednání ZMP a většina zástupců koalice buď nepřišla nebo se neobtěžovala hlasovat o programu, a tak se zasedání nemohlo uskutečnit. Na posledním jednání ZMP dne 20.12. dostala opozice doslova vynadáno, že si dovolila poslat své protikorupční návrhy, že chce dávat návrhy

na usnesení, kterými chce zkažené prostředí změnit. Takhle líp nebude. A veřejnost je ukonejšena tím, že vánoční strom dostal jméno Vilém a na zámeckých valech svítí marketingová výstava světýlek. A vše již překrývá závoj zapomnění. **Filip Sedlák a Jan Metelka, zastupitelé města (Naše Pardubice)**

Přijali jsme razantní řešení, další budou následovat

Museli jsme velmi aktivně zareagovat na listopadové události. Jsem rád, že se koalice od prvního momentu k situaci staví čelem, nic nezametá pod koberec a po prvních okamžitých krocích přijdou další konsensuální na základě jednání pracovních skupin v rámci zastupitelstva, kam své zástupce vysílají i opoziční kluby. Pracovní skupina rovněž posoudí organizační členění magistrátu. Případným změnám musí předcházet pečlivá analýza.

Jedním z prvních kroků vyjma okamžitých personálních změn bylo výrazné zpřísnění směrnice pro zadávání veřejných zakázek včetně kvalitního posílení kontrolních mechanismů v úřadu. Auditem prochází oba „mé“ odbory, tedy doprava a majetku i investic.

Důkladná kontrola je nutná! Práci kolegů v obou odborech si velmi vážím a věřím, že audit prokáže bezchybnost jejich nynějšího fungování. Primátor města rovněž nechává prověřit kontrolní činnosti tajemníka magistrátu vůči odborům magistrátu.

Dále se zaměřujeme na procesní mechanismy u investičních veřejných zakázek města, abychom eliminovali jakýkoliv pochybení. U těch v hodnotě nad 20 milionů korun bude navíc prováděna externí odborná kontrola. Nově budou případné změny během výstavby posuzovány nejméně tříčlenným týmem, jehož členem bude také externí odborník.

Naším společným cílem je co nejvyšší zvýšení transparentnosti všech kroků, aniž bychom paralyzovali činnost úřadu, což bohužel hrozilo v případě přijetí některých návrhů opozice... Někteří její členové totiž bohužel upřednostnili touhu získat laciné body do „popularity“.

Vzájemná spolupráce je prospěšná a věřím, že také zmíněné pracovní skupiny přispějí k nalezení konsensuálních návrhů dalších opatření, která pomohou zlepšit život v Pardubicích.

Jan Hrabal, náměstek primátora (ANO 2011)

Křížovka o ceny

Jedna z významných staveb architekta Josefa Gočára, Winternitzovy automatické mlýny, se po třech letech intenzivní rekonstrukce otevřely v pátek 29. září 2023 veřejnosti. Historický komplex budov, který byl v provozu více než 100 let, prošel transformací na moderní kulturně-společenskou městskou čtvrť. Iniciátorem proměny celého areálu je Nadace Automatické mlýny manželů Smetanových. Ti koupili areál v roce 2016 a k obnově národní kulturní památky přizvali město Pardubice a Pardubický kraj. TAJENKA celého areálu za tři čtvrtě miliardy korun nainvestovala možnost 400 milionové evropské dotace z Integrovaného regionálního operačního programu, kterou vlastníci objektů dohromady získali prostřednictvím ITI Hradecko-pardubické aglomerace.

Znění tajenky nám pošlete do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 2. Tajenka z minulého čísla: **MÍŘÍ CELÝ KLUB**. Výherkyní se tentokrát stala paní Jarmila Stibicová. Cena je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na Pernštýnském náměstí.

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	PRIMÁTI	ŇADRO	MOŽNÁ (BÁSNICKY)	ZEMĚDĚLSKÉ STAVENÍ	 Pardubice	TEXTILNÍ PODNIK (HAVL. BROD)	VČELÍ ÚL (ZASTARALE)	TUZEXOVÁ KORUNA	 Pardubice	MALÁ OPERA	BEZVOUSÝ MUŽ (ZASTARALE)	NĚKDO
OPASEK (DŘÍVE)					TĚLNÍ VÝMĚSEK				ODBORNÁ HÁDANKÁŘ- SKÁ KOMISE			
ČÁST RUKY					PRIMITIVNÍ ZBRAŇ				PŘEDLOŽKA			
					SAMICE SRNCŮ				MEZERA			
ISLÁMSKÝ STÁT			UŠATÉ ZVÍŘE					RUSKÁ VESNICE				
			OKOUT					DRAVÝ PTÁK				
 Pardubice	RADIOLO- KÁTOR	MOŘAVSKÁ ŘEKA					SPRÁVNÍ OBLAST					
		MRAVOUKA					TEMNÁ					
TAJENKA												
KORÁLOVÉ OSTROVY						ZMATEK					KRTEK (NÁŘEČNĚ)	JMÉNO CE-TUNGA
						CITOSLOVCE KÁCHOTU						
SLAVNÁ HEREČKA					DRASLO					ZKRATKA PRO 1000 M		
					INIC. NAŠEHO PREZIDENTA					VOZKOVO CITOSLOVCE		
TAKÉ ZNÁMÝ JAKO				PYŠNÉ ZVÍŘE				ÚKRYT ZVĚŘE				
KRYSA (ANGLICKY)				CITOSLOVCE POHRDÁNÍ				VOZIDLO				

Příští rok se výše poplatků za svoz odpadu nezmění

Město Pardubice nezvýší poplatky za komunální odpad, přestože čelí významnému nárůstu nákladů spojených s odpadovým hospodářstvím. Očekává se, že celkové náklady vzrostou zhruba o 17 milionů korun, i přes to ale radnice rozhodla, že se poplatek nezmění a stále bude činit 650 korun.

V roce 2024 se očekávají celkové náklady na obecní systém odpadového hospodářství v Pardubicích ve výši 114 968 000 korun. Tím pádem vypočítané celkové náklady odpadového hospodářství na jednoho poplatníka dosahují částky 1 248 korun. Při stávajícím místním poplatku ve výši

650 korun na poplatníka bude město dotovat obecní systém odpadového hospodářství, který zahrnuje úklid kontejnerových stanovišť, přistavování velkoobjemových kontejnerů, separovaný sběr, odpadkové koše, separační dvory, ruční čištění města a likvidaci nebezpečných odpadů, částkou 55 milionů korun ze svého rozpočtu, což znamená dotaci ve výši 598 korun na každého poplatníka.

Zvýšení nákladů na odpadové hospodářství je podle náměstkyně Jiřiny Klčové částečně způsobeno vládním úsporným balíčkem, který mění sazbu DPH za svoz odpadu

z 15 na 21 procent. „Vzhledem k tomuto kroku by se nabízelo promítnout zvyšování nákladů v oblasti odpadového hospodářství do výše poplatků za popelnice, jako k tomu přistoupili v řadě měst. My jsme se však rozhodli jít jinou cestou a nechceme tuto zátěž přenášet na naše občany, proto výši poplatku zachováme na současných 650 korunách,“ přiblížila Klčová a dodala, že dalším aspektem, který stojí za zvýšením nákladů, je například fakt, že do nákladů na obecní systém odpadového hospodářství se poprvé započítají náklady na sběr bioodpadu.

Svoz bioodpadu

Poplatek za svoz bioodpadu zůstane také nezměněný a bude činit 400 korun. „Od roku 2007 se do projektu odděleného sběru bioodpadu zapojuje stále více spoluobčanů, což potvrzují i data, kdy se v roce 2016 účastnilo 2 569 občanů, loni to bylo necelých 4 300 Pardubáků a letos téměř 4 500, nárůst tedy evidujeme každoročně,“ přiblížil zásah projektu primátor města Pardubic Jan Nadrchal a dodal, že město eviduje za rok 2023 svoz 1 846,9 tuny bioodpadů od rodinných domů a 36,42 tuny ze sídlišť, do kterých se projekt rozšířil na podzim 2020.

Má vaše dítě speciální vzdělávací potřeby?

Rodiče dětí předškoláků se speciálními vzdělávacími potřebami zveme na prezentaci speciálního školství, která se bude konat dne 30. ledna

tohoto roku od 15:30 do 17:30 hodin v budově Základní školy Svítání informační schůzka. „Speciální“ školy z Pardubic zde představí své vzdě-

lávací programy, organizaci vzdělávání, školní zázemí a seznámí rodiče s termíny dnů otevřených dveří a termíny zápisů do prvních tříd.

Na přednášku se můžete přihlásit přes přihlašovací formulář na internetové stránce školy www.svitani.cz.

Iva Kamenická, oddělení školství

Mladí fotbalisté měřili síly v partnerském Doetinchemu

Před třiceti lety Pardubice navázaly jedno z prvních mezinárodních partnerství s městem Doetinchem v Nizozemsku. Na základě tohoto oboustranně prospěšného partnerství probíhal v Pardubicích v roce 2023 Holandský rok, který byl nabitý kulturními, vzdělávacími i sportovními akcemi. Součástí oslav byl i výjezd mladých hráčů (kategorie U15) Regionální fotbalové akademie Pardubického kraje do Do-

etinchemu, kde se utkali se stejně starými hráči místního fotbalové akademie a s věhlasným soupeřem fotbalové akademie AFC Ajaxu Amsterdam.

Recipročně by byl obdobný program nabídnut holandským juniorským hráčům také v Pardubicích, a to v průběhu roku 2024.

Pro naše mladé hráče bylo setkání s tak kvalitními a ve světě respektovanými soupeři obrovským přínosem

do budoucí fotbalové kariéry. Hráči byli ubytováni v rodinách, což zlepšilo i jejich komunikační dovednosti a životní rozhled. V rodinách hráli mimo jiné hry na Xboxu, PlayStationu, povíдали, vařili a byli na procházce městem. Každý den návštěvy našeho partnerského města byl daný program včetně tréninků v tréninkovém centru místního klubu De Graafschap Doetinchem, prohlídky stadionu v Doetinchemu, společných akcí.

O výsledky zápasů až tolik nejde, ale naši mladí fotbalisté uhráli proti Ajaxu Amsterdam skvělý výsledek 1:1 a domácí Doetinchem porazili 3:1. Krásné bylo zejména sledovat každý zápas ohromnou bojovností našich kluků, nadšení, soudržnost a týmový výkon, kde není důležitý jednotlivec, ale tým. Všichni se již těší na další shledání v Pardubicích.

Tomáš Cabrnok, Kancelář primátora

Pardubičtí kin-ballisté ovládli evropský šampionát ve Španělsku

Velkým úspěchem skončila výprava pardubických kin-ballistů na evropský šampionát ve španělském Jaénu. Ze slunné Andalusie si přivezli zlaté medaile a pohár pro šampiony v kategorii smíšených „profí“ týmů. Nejcenější kov pak jen o vlásek unikl českému národnímu týmu žen, který je složený převážně z pardubických hráček.

Pardubický klub má z minulých mistrovství velkou sbírku stříbrných i bronzových medailí, ale zlato mu zatím unikalo. Na samotný vrchol dosáhli hráči až ve Španělsku. Po cestě

za kýženým zlatem se Pardubičtí rozjžděli opatrně. V jednom zápase se jim ale podařilo vyhrát všechny sety, což se na turnaji žádnému jinému týmu nepodařilo. Po třech zápasech základní skupiny získali nejvíce bodů a postoupili rovnou do finále. V něm už soupeřům z Francie takřka nedali šanci a po čtyřech vítězných setech mohli začít slavit.

„Pochvalu si zaslouží všichni hráči za týmový přístup i předváděnou hru. Vyzdvihnout musím obě ženy, Anastázií Skučkovou a Veroniku Pecinovou, které všechny zápasy uhrály bez střídání. Tým po celou dobu skvěle vedl kapitán Petr Lipový,“ říká Alice Paurová, trenérka a předsedkyně klubu Kin-ball Pardubice.

Po zlatu pošilhával i národní tým žen, který tvoří také z většiny hráčky klubu Kin-ball Pardubice. Spolufavoritky mistrovství si prošly řadou výkyvů, kvůli kterým musely o postup mezi nejlepší tři bojovat v semifinále proti Španělsku a Švýcarsku. V kritické chvíli holky zabraly a po nejlepším výkonu na turnaji proklouzly do finále. V něm se utkaly se starými známými – Belgií a Francií. Nervy drásající

mač se hrál na 8 setů (maximum je 10) a koncovku nejlépe zvládly Belgičanky. I druhé místo je ale skvělým úspěchem. Další pověstnou bramboru do pytle přidal ve Španělsku český národní tým mužů. Na třetím mistrovství v řadě skončil na pěkném, ale nevděčném čtvrtém místě. Rozhodlo o tom semifinále, ve kterém chlapi nestačili na Francii, nicméně v rozstřelu o čtvrté místo pak bez zaváhání smázli Švýcarsko. I mezi muži slaví zlato Belgie.

Alice Paurová, Kin-ball Pardubice

Příprava nejmodernější multifunkční arény v Evropě pokračuje

Záměr investora Petra Dědka postavit v Pardubicích novou multifunkční arénu dostal zelenou. Umožní to změna územního plánu, kterou v prosinci odhlasovali zastupitelé. V interní soutěži zvítězil projekt pardubické projekční kanceláře PPP ve spolupráci s architektonickou kancelář Opočenský Valouch Architekti. Investorem stavby bude skupina DD Invest Petra Dědka. „Postavíme jednu z nejmodernějších arén v Evropě, která se stane ikonickou stavbou Pardubic reprezentující město, kraj i Českou republiku. Aréna bude sloužit sportu, v první řadě hokeji. Bude místem pro kulturní akce, zábavu a kongresovou turistiku. Náš aktuální plán je otevřít arénu v srpnu 2027 a extraligu v ní hrát od sezóny 2027/28,“ říká investor Petr Dědek.

Multifunkční aréna spolu se stavbou hotelu, tréninkové haly a parkovacího domu vytvoří živou část města s nabídkou služeb a obchodů. Areál bude doplněn o parkové a relaxační plochy. Odhadované náklady celého záměru jsou celkem 8 miliard korun včetně technologií a vybavení interiéru. Stavba městský rozpočet nezatíží, naopak mu následně přinese nové

zdroje. Město Pardubice nebude investovat na rozdíl od jiných měst, ve kterých arény aktuálně vznikají. Tato aréna vznikne bez finanční účasti města.

Aréna je projektována pro více než 15 tisíc diváků. „Přesný počet diváků bude známý až v další fázi příprav, záleží na počtu sektorů a velikosti sedaček v jednotlivých sektorech. S tím souvisí pohodlí diváků a služby,“ doplňuje Petr Dědek. Aréna je strategicky umístěná u vnějšího městského okruhu, na který bude připojena ze dvou míst. Provoz aut neovlivní negativně dopravu vnitřního města či nově vznikající obytné čtvrti Nová Cihelna. V návrhu je kladen důraz na MHD, pěší a cyklistické spojení z centra Pardubic. Parkování je řešeno v podzemí haly a v nadzemním parkovacím domě, část kapacity je na terénu. Nově vzniklá obytná čtvrť je od arény oddělena pásem zelených ploch, ve kterých je umístěno povrchové parkování a hlavní shromažďovací prostor pro návštěvníky haly. „Navrhnout současnou nejmodernější arénu považujeme za skutečnou výzvu. Cílíme na jedinečnou stavbu ohleduplnou k přírodě i městu. Velkou pozornost jsme

věnovali úpravě okolí haly. Jde nám o to, aby vznikl živý areál s obchody a službami,“ říká architekt Opočenský.

Projekt je zaměřen na kvalitní řešení veřejného prostranství s využitím zeleně i na střechách budov. Pojetí celého záměru je v souladu s moderními požadavky z hlediska ekologie a hospodaření s energiemi. S tím souvisí zelené střechy, zpětné využití dešťových a odpadních vod nebo alternativních zdrojů energie. Aréna vyrostle na historicky znehodnoceném území bývalé skládky komunálního odpadu z 60. a 70. let. Projekt bude území rekultivovat. Hlavní budova arény tvoří harmonickou trojici s hotelem a tréninkovou halou. Všechny tři stavby jsou spojeny společnou podnoží, ze které vede hlavní vstup do arény. Součástí arény bude muzeum pardubického hokeje a největší fanshop v České republice. Ve společném podnoží se mimo jiné nachází zázemí haly, šatny, wellness, bazén a posilovna, které budou sloužit také veřejnosti. V budově arény jsou dále kanceláře, ubytování pro sportovce a poliklinika. Hotel nabízí zázemí pro kongresy, obsahuje

flexibilní společenské sály a může využít pro kongresový program také připojenou tréninkovou halu. Kapacita hotelu bude 500 lůžek.

Fasáda haly je krytá svislými lamelami. Barva fasády se bude díky vestavěným LED páskům proměňovat podle typu konající se události – červená pro zápasy domácího Dynama, spektrum všech barev pro jakoukoliv událost. „Svislé lamely jsme zvolili proto, abychom odlehčili hmotu velké haly. Jsme nadšení z barevného osvětlení, které se bude proměňovat,“ dodává Jiří Opočenský. Stavby, jako je tato, se svým rozsahem a významem řadí mezi projekty, které se naskytou jednou za několik let až desetiletí. Jde o prestižní událost, která nám umožní projektatntům prezentovat technické schopnosti. Jedná se především o schopnost koordinovat a aplikovat moderní technologie ruku v ruce s využitím obnovitelných zdrojů a s maximálním ohledem na životní prostředí. Pouze špičkové technické řešení v kombinaci se skvělým architektonickým návrhem vytvoří unikátní stavbu, kterou MHAP bezesporu je.

Jan Mroviec, mluvčí HC Dynamo Pce

Hokejisté Dynama získali na Spengler Cupu historické stříbro

Hokejisté pardubického Dynama obsadili druhé místo na Spenglerově poháru. Na 95. ročníku nejstaršího klubového tur-

naje planety ve švýcarském Davosu dokráčeli až do finále, ve kterém nestačili na domácí tým. Dynamo si na Spengler Cupu

zahrálo poprvé od roku 2007 a získal stříbrných medailí je pro celou organizaci dosud největším úspěchem na tomto turnaji.

Pardubičtí hokejisté sehráli v prostředí nejdražšího evropského města čtyři zápasy. V základní skupině narazili na obhájce trofeje – švýcarský tým Ambri-Piotta – kterého porazili 3:2 po prodloužení. Ve druhém zápase se Dynamo střetlo s KalPou Kuopio. Nad finským celkem zvítězilo 2:1, zajistilo si tak první místo ve skupině a přímý postup do semifinále.

V semifinále se svěřenci Václava Varadi utkali s výběrem Kanady, historicky nejúspěšnějším týmem turnaje. Dynamo v utkání prohrávalo 1:3, ale během posledních tří minut otočilo skóre a po výhře 4:3 postoupilo do finále. V boji o celkové prvenství se Pardubice na Silvestra utkaly s Davosem. Poslední

krok vyšel lépe domácímu týmu, který zvítězil 5:3 a získal Spenglerův Pohár.

Nejllepší hráči Dynama na turnaji byli vyhlášeni brankář Milan Klouček a útočníci Robert Kousal s Tomášem Zohornou. Obránce Peter Čerešňák byl vybrán do All-stars týmu celého turnaje.

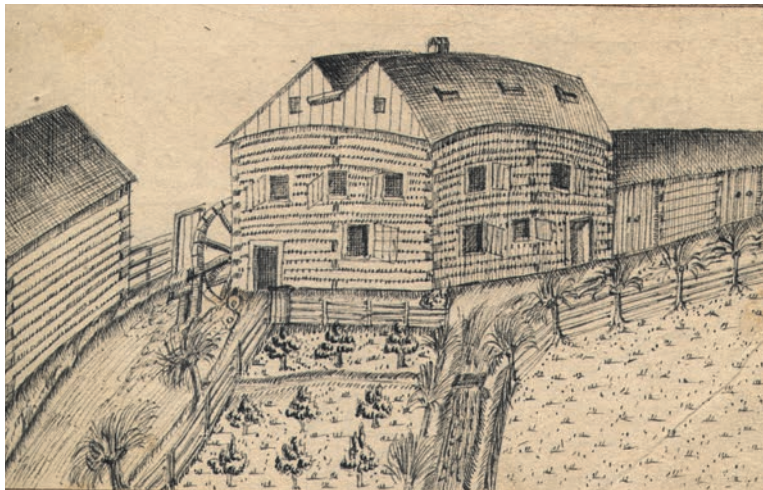
Druhé místo je pro Pardubice historicky nejlepším umístěním na slavném turnaji. Při předchozích dvou účastech obsadily v roce 1987 páté místo a o 20 let později čtvrtou pozici.

Spengler Cup je nejstarším hokejovým turnajem světa, poprvé se hrál v roce 1923. V prosinci roku 2023 se při výročí sta let od založení ve švýcarském Davosu odehrál 95. ročník hokejového klání (pět ročníků bylo zrušeno kvůli válce, nedostatku finančních prostředků nebo pandemii covidu).

Jan Mroviec, mluvčí HC Dynamo Pce

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Haldovský mlýn k počátku roku 1818 na kresbě Františka Červenky v jeho rukopisi *Compendium memorabilií král. kom. města Pardubic VII.* (originál rukopisu ve St. OA Pardubice).

V prosincových Toulkách jsme si začali vyprávět o historii mlýnů v Pardubicích. Po úvodních obecných úvahách jsme se dostali k okolnostem vzniku prvních vodních mlýnů ve městě. Dnes ve vylíčení jejich historie pokročíme o kus dále.

V dochovaných písemných pramelech nejstarší dva doložené vodní mlýny v Pardubicích nechal postavit pan Vilém z Pernštejna, když při proměně města na přelomu 15. a 16. stol. budoval jeho nové opevnění a provedl s tím související vodní stavby (stalo se někdy do roku 1500). Jednalo se o vodní příkop, který obtékal ze tří stran hrady, a městskou říčku (strouhu), jež byla pokračováním umělého kanálu Haldy, protékala městem jako základní zdroj vody a poté se spojila za dnešním děkanským kostelem sv. Bartoloměje s vodou městského příkopu. Tento vodní tok (městská řeka) potom tekla ve směru dnešní Sukovy třídy. A právě na těchto nově zřízených tocích se objevily ony dva zmíněné mlýny.

Pro charakteristiku toho, který se nacházel zhruba na konci dnešní Pernerovy ulice a na jejím spojení se Sukovou třídou, se nám dochoval důležitý text listiny, napsané nejspíš začátkem června roku 1507, bezpochyby ještě před vypuknutím zhoubného požáru, který toho roku postihl celé město v hradbách. Jednalo se o smlouvu, v níž úředníci pana Viléma z Pernštejna zaznamenali podmínky zakoupení se mlynáře Petra na zdejší panský podvalchovní mlýn, včetně specifikace

jeho povinností k vrchnosti. Vyčíst z ní lze řadu velice zajímavých údajů. Mlýn (musel tu už nějaký čas fungovat) měl nejméně 2 vodní kola, a za ním (ve směru proti proudu) pohánělo další vodní kolo soukenickou valchu (valchovnu) a u protějšího břehu ještě jedno vodní kolo, pohánějící kovářskou šlejfernu (brusné kolo, na němž kováři, respektive nožíři, brousili své výrobky). Mlynář Petr měl mj. povinnost udržovat a opravovat nejenom zařízení mlýnu, ale i zmíněná vodní kola a strojní zařízení valchy i šlejferny. To bývalo dílo sekerníků. Ti patřili k elitě mezi dřevozpracujícími řemeslníky. Někteří mlynáři v nezbytném rozsahu základní dovednosti tohoto řemesla také zvládávali. Mlynář Petr, soudě podle této listiny, ovšem musel být i sekerníkem velmi zdatným. Dřevo na opravy všech těch „aparátů“ mu měla dodávat zdarma vrchnost a mlynář si mohl v panských lesích vybírat vhodné stromy k pokácení. Na tom velice záležel zdar celého díla.

Kousek za mlýnem se nacházelo jednodušší ohrazení nově se utvářejícího předměstí Pardubic. Byl to patrně nízký val s oplocením, možná v podobě palisády. Tudy protékala za podvalchovním mlýnem voda městské řeky

ven. Ústila potom zhruba v prostoru poblíž dnešní telekomunikační věže v Labi. Místo, kde pronikala zmíněným ohrazením, střežila „bašta“, zřejmě jednopatrová budova. Průnik vody u ní reguloval a baštu chránil dřevěný taras, který měl rovněž udržovat se svou čeledí mlynář Petr. Směl za to v baště šenkovat pivo. Někde v tomto prostoru na konci dnešní Pernerovy ulice a jejího styku se Sukovou třídou si tak můžeme představit poměrně rušné výrobní centrum a zároveň místo společenských aktivit místních řemeslníků (šenk piva v baště) v době počátků pernštejnských Pardubic. Dodejme, že tu zanedlouho vedle šlejferny přibyl též kotlářský hamr (šlejferna později zanikla, hamr tu pracoval až do poloviny 19. stol.), posléze přibyla i vodní pila.

Od roku 1626 se mlýna s valchou a pilou ujala pardubická obec a mlynáři byli jejími nájemci. Privátním majetkem se mlýn U Valchy stal od roku 1764. Dobu někdejší slávy již měl ale za sebou. Nadvakrát byl zcela zničen za třicetileté války, po jejím skončení obnoven, byť ve skromnějším rozsahu; další jeho zkáza přišla v 18. stol. za válek Marie Terezie s Pruskem, ale znovu vstal z popela; opět vyhořel začátkem 19. stol. a zase se probudil k životu. Zánik přišel až začátkem 20. stol.

Druhý mlýn, který nechal postavit pan Vilém z Pernštejna v souvislosti s vybudováním městské říčky (strouhy), stával ve městě v hradbách. Říčka protékala zadními trakty dnešní ulice Svaté Anežky České, protála Pernštýnskou ulici a protékala přes dnešní Wernerovo náměstí a za děkanským kostelem opouštěla město v hradbách. Pernštýnská ulice (cesta z náměstí k hradu/zámku) nebyla ještě zcela zastavěná, a tak tu byl nad říčkou postaven kamenný most. A u něj vodní mlýn. Měl 4 vodní kola a vrchnost vymezila poměrně velký okruh vesnic v okolí Pardubic, jejichž hospodáři museli vozit obilí do tohoto mlýna. Roku 1531 Vojtěch z Pernštejna v rámci rozsáhlejšího privilegia pro Pardubice postoupil jedno vodní kolo městu. Od té doby tedy stál vedle sebe panský mlýn (později označovaný jako tzv. císařský) a městský. Město je požívalo na výrobu sladu. A také tu mělo

stoupy pro drcení krup. Jedno ze zmíněných zdejších vodních kol také sloužilo k čerpání vody do vodojemu, odkud se rozváděla samospádem voda prostřednictvím dřevěného potrubí do zámku, do kašny na náměstí, patrně i do pivovaru (stál v místech dnešního zadního traktu radnice), případně i dál. Císařský mlýn se dostal do soukromých rukou od roku 1759 a ten městský byl roku 1811 k němu připojen.

Roku 1542 byl postaven na Haldě další mlýn. Stával zhruba v místech dnešní Husovy ulice (čp. 87), pár desítek metrů nad místem, kde Halda ohýbá svůj tok na západ k městu. Poblíž byla rozlehlá sádka, panské bělidlo a za Jana z Pernštejna tu pracovalo ještě vodní kolo pro prachovnu. Haldovský mlýn měl tři vodní kola, jedno potom v 18. stol. sloužilo zde postavené soukenické, resp. huňácké valše. O haldovském mlýnu ještě v našem seriálu uslyšíme.

Roku 1559 na malém ostrůvku za sádkami a panským bělidlem, dnes přibližně v místech zvaných Na Vrtálně, byl postaven malý mlýn, který využíval vodu odtékající ze sádek. Říkalo se mu „Hrkačka“. Zničen byl za třicetileté války a obnoven až roku 1785, ale skončil už v polovině 19. stol. Zhruba ve stejné době se objevil také mlýn na Chrudimce. Stál na konci Bělobranského náměstí, těsně u mostu přes Chrudimku (po pravé straně od náměstí.). První doklad o jeho existenci je z roku 1563. Po prvním majiteli jej nazývali Kohoutovský. Naproti němu přes ulici (tam, co začínala Labská ulice a dnes je tam prázdné místo s lodí na suchu), byl postaven další malý mlýn („mlýnec“), který využíval vodní kolo zřízené pro průvodní šlejfernu. Oba mívaly stejného majitele. Zatímco Kohoutovský mlýn se přes několik těžkých peripeť udržel až do začátku 20. stol., mlýnec přestal fungovat roku 1734, kdy správa velkostatku využila tamní vodní kolo pro zřízení tříselny. Ta a ani stoupa, která ji nahradila, nepřežila konec 18. stol.

Shrneme-li nastíněná fakta, někdy na konci 16. stol. v Pardubicích pracovalo 6 (respektive 7) vodních mlýnů, nehledě na propojení většiny z nich s dalšími výrobními zařízeními. Ještě v polovině 19. stol. na území města byly 4 funkční vodní mlýny.

František Šebek

GRAND festival SMÍCHU

22.—29. 1. 2024

Východočeské
divadlo Pardubice

24.

Městské divadlo / Soutěžní část

- po 22. 1. P. Zelenka / **Fifty**
19 h Dejvické divadlo, Praha
- út 23. 1. D. Šiktanc / **Jídelní vůz**
19 h Činoherní studio Ústí nad Labem
- st 24. 1. F. Veber / **Blbec k večeři**
19 h Městské divadlo Kladno
- čt 25. 1. J. Šotkovský / **Třináctkrát za svědka**
19 h Slovácké divadlo Uherské Hradiště
- pá 26. 1. W. Shakespeare / **Sen čarovné noci**
19 h Divadlo Petra Bezruče, Ostrava
- so 27. 1. L. Rosten – M. Hanuš / **Pan Kaplan má třídu rád**
18 h Východočeské divadlo Pardubice
- ne 28. 1. T. Davys – J. Jirků / **Amberville – Plyšový gangsteři**
17 h Divadlo v Dlouhé, Praha
- po 29. 1. **Galavečer smíchu**
20 h Předáváním festivalových cen za přítomnosti ČT.

Malá scéna ve dvoře / Off program

- út 23. 1. M. Gavran / **Vše o mužích**
17 h Divadlo Šumperk
- st 24. 1. D. Glattauer – U. Zemme / **Dobrý proti severáku**
16.30 h 3D Company, Praha
- čt 25. 1. J. Šotkovský / **Čarodky aneb Žena bez espritu a muž s fluidem hledají společnou chemii**
16.30 h Divadlo Vejminek, Brno
- pá 26. 1. A. Saavedra / **Fat cabaret: lásky, strach a žen nekonfekčních žen**
17 h Divadlo Tramtarie, Olomouc
- so 27. 1. T. Dianiška – P. Cífkva / **Žena filmového kritika**
15.30 h Divadlo pod Palmovkou, Studio PalmOFF, Praha
- ne 28. 1. Š. Spišák a kol. / **Tři oříšky**
15 h Divadlo na cucky, Olomouc
- T. Novotný / **Schrödingerova kočka**
20 h Divadlo Tří, Pardubice

Poedium v klubu / Off program

- pá 26. 1. J. Šlupka Svěrák / **Písničky bez muziky s muzikou**
16.30 h Východočeské divadlo Pardubice

